

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 7. 7. 2026

Správne konanie: 0105/SKO/2026
Predmet: § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: Slovenská televízia a rozhlas
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 30. 6. 2026

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 3 zloženom z predsedu Ing. Juraja Rybanského a členov senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Michala Dzurjanina postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) rozhodla, že účastník správneho konania č. 0105/SKO/2026,

Slovenská televízia a rozhlas, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO 56 398 255,

porušil

povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že na programovej službe Rádio Regina Východ odvysielal dňa 29. 10. 2025 o 15:00 hod. program *Klub komunálnej politiky*, ktorý obsahoval kriticky vyznievajúce vyjadrenia týkajúce sa predchádzajúceho postupu Slovenského národného múzea pri obnove hradu Krásna Hôrka, vrátane vyjadrení týkajúcich sa Mgr. Júliusa Barczyho, bývalého riaditeľa Slovenského národného múzea – Múzea Betliar, ako aj ďalších osôb podieľajúcich sa na predchádzajúcej projektovej príprave, prípravných prácach alebo manažovaní obnovy hradu Krásna Hôrka, a to bez toho, aby boli tieto vyjadrenia v programe primerane vyvážené odvysielaním alebo sprostredkovaním stanoviska bývalého riaditeľa SNM – MB alebo iných zainteresovaných osôb, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a zašle ho účastníkovi konania.

T: 7. 8. 2026

Z: PO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok prešetrenia podnetu.

T: 20. 7. 2026

Z: AO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 11. 2. 2026 prijala uznesenie o začatí správneho konania č. 0105/SKO/2026 voči vysielateľovi Slovenská televízia a rozhlas (ďalej aj „účastník konania“) vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.** v súvislosti s tým, že na rozhlasovej programovej službe Rádio Regina Východ dňa 29. 10. 2025 o cca 15:00 hod. odvysielal *program Klub komunálnej politiky*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 26. 2. 2026, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 0105/SKO/2026. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie

v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu sú dostatočné pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bola kópia záznamu vysielania programu *Klub komunálnej politiky* odvysielaného na programovej službe Rádio Regina Východ dňa 29. 10. 2025 o cca 15:00 hod. a prepis/popis skutkového stavu k správne konaniu.

Rade bolo dňa 18. 3. 2026 doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: *Klub komunálnej politiky*

Deň vysielania: 29. 10. 2025

Čas vysielania: 15:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca

- 15:00:00 – Zvučka - Správy Slovenského rozhlasu
- 15:00:17 – Prehľad správ
- 15:00:35 – Zvukový predel
- 15:00:41 – Čítanie spravodajských tém a príspevkov
- 15:03:57 – Zvukový predel
- 15:03:58 – Predpoveď počasia
- 15:04:21 – Zelená vlna
- 15:04:41 – Zvučka programu *Klub komunálnej politiky*
- 15:04:48 – Začiatok relácie

Barbara Tomková - moderátorka: „Hrad Krásnu Hôrku pred 13 rokmi zasiahol ničivý požiar a odvtedy je pre verejnosť zatvorený. Obyvatelia už ani nedúfajú v jeho otvorenie a nepomáhajú tomu ani sľuby, ktoré sa počas rokov nenaplnili. A to napríklad, že otvorený bude v roku 2017, 2021 či 2023. Dlhá prestávka však nie je len technickým problémom, ale práca na obnove hradu naráža aj na rôzne chyby. Zatvoreným hradom netrpí len história, ale aj návštevnosť kraja a súvisiace služby. Dnes sa v relácii Klubu komunálnej politiky porozprávame nielen o avizovanom znovuotvorení, ale aj o tom, aký vplyv má neprístupný hrad na cestovný ruch v regióne. Za mixážnym pultom sedí Tibor Kurila a diskusiou vás bude sprevádzať Barbara Tomková.“

- 15:05:33 – Zvučka programu *Klub komunálnej politiky*
- 15:05:39 – Hudobná vsuvka
- 15:08:56 – Začiatok diskusie

Barbara Tomková - moderátorka: „K téme znovuotvorenia hradu Krásna hôrka prijala sem do štúdia pozvanie generálna riaditeľka Slovenského národného múzea Andrea Predajňová. Dobrý deň.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Dobrý deň.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Taktiež starosta obce Krásnohorské podhradie Štefan Kún. Dobrý deň.“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské podhradie: „Dobrý deň.“

Barbara Tomková - moderátorka: „A výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus Zdenka Vargová Jurková.“

Lenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: „Príjemný dobrý deň.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Vitajte pri počúvaní relácie Klub komunálnej politiky. Začnime teda avizovaným znovuotvorením hradu. To asi našich poslucháčov najviac zaujíma. Ministerstvo kultúry má zásadne urýchliť a do konca roka 2027 zabezpečiť ukončenie obnovy tejto kultúrnej pamiatky. Rezortu uložila úlohu vláda na rokovaní v Borši. Ako to teda vidíte vy, pani riaditeľka, je to reálny dátum?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Ja v tejto chvíli nepoviem, že áno, je to reálny dátum. Ja môžem iba sľúbiť sklamanej verejnosti, pretože naozaj verejnosť je sklamaná, aj ja som sklamaná, že budem priebežne informovať verejnosť o rekonštrukcii Hradu Krásna Hôrka. Pretože ako ste povedali pani moderátorka na úvod, 10. marca 2012 hrad vyhorel, teda už je to viac ako 13 rokov. Ja som v tejto pozícii generálnej riaditeľky SNM 5 mesiacov a je to dlhý príbeh, ktorý má niekoľko gordických uzlov. Môžem povedať a zároveň sa aj ospravedlňujem svojim kolegom v Slovenskom národnom múzeu, lebo ja mám pod sebou 18 múzeí, že gro mojej práce doterajšej sa orientovalo na Krásnu Hôrku. My sme v prvom rade museli zistiť, prečo hrad doteraz nie je otvorený, napriek prísľubom, ktoré boli dané, a prečo sa tak stalo. A my tie odpovede máme a môžem ubezpečiť verejnosť, že z mojej strany naozaj robím maximum pre to, aby sa naštartovala konečne efektívna systémová obnova hradu Krásna Hôrka, aby hrad bol čo najskôr sprístupnený pre verejnosť.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Pán starosta, čo hovoríte vy na to, s týmto dátumom, koniec roka 2027, je to podľa vás dátum, ktorý by už mohol byť tým, že sa znovu otvorí hrad? A ako to vnímajú občania?“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Ja by som povedal tak, že tento dátum, my sme už počuli dosť veľa dátumov. Vždy im veríme akože, lebo musíme im veriť, nakoľko podotýkam, Národné múzeum je ten je..., oni by mali dokončiť ten hrad. Nechcem vôbec zachádzať do tých detailov, že prečo, ako, lebo to je už minulosť. Skúsme sa pozerať dopredu a ja verím v ten dátum a dúfam, že pani riaditeľka sa vyjadrí nabudúce tak, že áno, bude ten dátum.“

Barbara Tomková - moderátorka: „To veríme aj my.“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Naši obyvatelia zas stoja pri tom tak, jak ste povedali na začiatku, že niektorí že neveria, že bude ten hrad otvorený.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Tých sľubov ohľadom otvorenia a sprístupnenia hradu, tak ako sme už spomínali, bolo niekoľko. Vy ste v jednom z rozhovorov, pani riaditeľka, ale načrtli, že keby sa opravovalo len to, čo poškodil oheň, hrad mohol byť už otvorený do piatich rokov. Podme vysvetliť poslucháčom, čo sa teda na hrade opravuje a prečo teda ešte neviete povedať ani to, že bude otvorený v roku 2027.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Dobre, pani moderátorka. Najskôr sme museli zistiť, čo sa stalo a prečo sa to stalo, prečo hrad nie je otvorený. Takže budem hovoriť veľmi stručne. V roku 2012 vyhorel hrad Krásna Hôrka. Gro boli poškodené zhorené strechy, keďže tam bol drevený šindel. V strednej časti hradu, aby sme vedeli povedať poslucháčom, rozdelím to na tri základné časti. Hradný komplex má Dolný, Stredný, Horný hrad, teda najviac zasiahnuté boli požiarom zničené strechy a objekt, ktorý sa nazýva Horný hrad. Keby sa opravovalo len to, čo poškodil požiar, tak tvrdím, že hrad za 3, maximálne za 5 rokov mohol byť sprístupnený pre verejnosť. Lenže po troch rokoch od požiaru v roku 2015 sa zrodila myšlienka využiť požiar, ktorý sa stal a pustiť sa do komplexnej obnovy hradu a jeho okolia. To znamená nielen tých častí, ktoré zasiahol požiar, ale podme nanovo zrekonštruovať celý hrad a okolie, pretože podľa autora tejto myšlienky socialistická

rekonštrukcia nebola v poriadku. Na základe tohto rozhodnutia Ministerstvo kultúry v marci 2015 vyhlásilo medzinárodnú architektonickú súťaž. Víťazom tejto medzinárodnej architektonickej súťaže sa stal rešpektovaný architekt pán inžinier Kucharovič. Slovenské národné múzeum v roku 2016 s ním uzatvorilo zmluvu, a on mal, ak by všetko išlo v poriadku do dvoch rokov, pripraviť kompletnú projektovú dokumentáciu pre obnovu celého hradu a okolia, to znamená v roku 2018, na základe ktorej sa mal zrekonštruovať kompletne hrad a okolie. Lenže po roku a pol, v októbri 2017, Slovenské národné múzeum odstúpilo od zmluvy s pánom Kucharovičom, a poviem tie veci, ktoré sa diali okolo pána Kucharoviča, neboli férové vo vzťahu k nemu. Ešte predtým, v auguste 2017, si Slovenské národné múzeum zakladá vlastné projekčné oddelenie, ktoré preberá prácu pána Kucharoviča. Slovenské národné múzeum nikdy nemalo takéto projekčné oddelenie a nemalo s ním nikdy žiadne skúsenosti. Kvôli tomu sa menila zriaďovateľská listina Slovenského národného múzea. To znamená, že v auguste prichádza do SNM 5 mladých ľudí, ktorí nemali skúsenosti s obnovou pamiatok. Z toho dvaja boli iba autorizovaní, zvyšok zastrešovala Slovenská technická univerzita. Toto je bod zlomu, ktorý spôsobil, že sme sa dostali do situácie, do akej sme sa dostali. To, čo som mala možnosť sa oboznámiť, a je to aj jeden z podkladov pre Najvyšší kontrolný úrad, je ten, že títo projektanti, ktorí v auguste 2017 prišli, do konca roka 2019 sa iba oboznamovali s tým, čo sa dialo na hrade. Takže urobíme resumé. Keby sa opravovalo len to, čo poškodil požiar, za 3, maximálne za 5 rokov aj s nejakými úpravami navyše, mohol byť hrad sprístupnený pre verejnosť. Ale tu sa zrodila v roku 2015 myšlienka, využiť požiar a pustíme sme sa do komplexnej obnovy hradu a jeho okolia. A toto je kľúčové, aby vedela verejnosť, vy pokiaľ nemáte projektantov, vy nemáte na základe čoho opravovať hrad. Tuto bol vysúťažený, vyšiel súťaž z medzinárodnej architektonickej súťaže, človek, ktorý za dva roky toto mal kompletne urobiť, dve osemnásť sa mohol začať robiť na hrade, dvadsaťjeden, dajme tomu, hrad mohol byť hotový. A moja situácia bola taká, keď som prišla teraz do Slovenského národného múzea, toto projekčné oddelenie, ktoré vznikalo v auguste dve sedemnásť, sa minulý rok rozpadlo. A toto boli tie problémy, ktoré sme spolu s pánom starostom zažívali na kontrolných dňoch, že nechodili projektanti a teda nedalo sa ako rekonštruovať.“

Barbara Tomková - moderátorka: „S tým, čo ste povedali, ma ešte zaujíma jedna taká otázka. Prečo je podľa vás teda tá kompletná rekonštrukcia, ako by to teda vyzeralo, keby sa otvoril hrad po požiari a nerobila by sa kompletná rekonštrukcia? Dalo by sa to otvoriť a popri tom rekonštruovať hrad? Bolo by to takto možné?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pani redaktorka ešte raz, zhoreli strechy a najviac zasiahnutý bol Horný hrad. Keby ste videli fotografie napríklad Dolného hradu, interiér zostal úplne neporušený. To isté Stredný hrad, okrem Kongresovej sály, kde sa prepadla klenba. A ešte jeden fakt vám ponúkam. Súčasťou expozícií sú zbierkové predmety. To je to, čo návštevník ide dovnútra a obdivuje. Viete, koľko percent bolo zničených na základe požiaru? Iba 8 percent. Tam bolo vyše 4 tisíc zbierkových predmetov a 354, myslím si, že presne 354 bolo zničených zbierkových predmetov. A to boli väčšinou zbierkové predmety, ktoré boli z kovu, ako mince, zbrane, zvonica. A tiež je zaujímavý fakt, pán starosta to pozná veľmi dobre, Horný hrad, to je tá najvyššia časť hradu, bola najviac zasiahnutá požiarom, na Hornom hrade sa nevykonali žiadne rekonštrukčné práce a projektová dokumentácia, lebo vy na základe projektovej dokumentácie potom spúšťate verejné obstarávanie, sa robí rekonštrukcia, bola vyhotovená na jar tohto roka po 13 rokoch. To sú fakty.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Podľa mojich informácií, teda pre STVR Július Barczy uviedol to, že na Horný hrad ale bolo vyhotovené stavebné povolenie. To stavebné povolenie mohlo byť vyhotovené aj napriek tomu, ako vy hovoríte, že nebolo tam projektová dokumentácia?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pani redaktorka, ja sa k osobe pána Barczyho vyjadrovať nebudem, pretože ja som na pána Barczyho podala trestné oznámenie. A zároveň vám poviem, že my sme, teraz keď sme analyzovali túto situáciu, tak sme aj podali trestné oznámenia a ideme podávať ďalšie trestné oznámenia a z taktického hľadiska poviem, že súvisia s obnovou, s manažmentom obnovy Krásnej Hôrky.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Pani riaditeľka Predajňová teda hovorí o tom, že hrad mohol byť sprístupnený hneď po požiari, ak by sa teda nerobila kompletná rekonštrukcia. Ako to vnímate vy, pán starosta, z toho pohľadu obce, bolo by pre vás a pre obec, pre turizmus, výhodnejšie, ak by sa otvoril hrad po 5 rokoch a potom by sa dokončovala tá rekonštrukcia, alebo vnímate to, že tá kompletná rekonštrukcia bola potrebná?“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „To bolo po piatich rokoch, keď už hrad bol vyhorený, keď prišli asi, keď dobre som počul tie dátumy, lebo nemám to spísané presne. My sme privítali veľmi vďačne, že môžeme spolu s Národným múzeom zveľadiť hrad, zveľadiť podhradie, dať dokopy aj naše stavby, aj parkovisko, len dovtedy aj pani riaditeľka má v tom pravdu, že s pánom Kucharovičom, aj ja som jednal osobne, a on mal inú myšlienku, on to chcel rýchlejšie zrýchliť a chcel len hrad urobiť a potom podhradie by dostalo iný finančný prínos, ktorý by zveľadil naše, ako obecné, by som tak povedal, nie naše, ale obecné, pozemky, ktoré sú pod hradom. A tešili sme sa tomu, že príde nejaká investícia do hradu, podhradí. Sme sa aj tomu tešili, že boli tie sľuby, že sa to dokončí do troch rokov, len teraz tie sľuby zostali len visieť a zas len čakáme na ďalšie sľuby. Chcem ešte niečo dodať, že pritom, že Horný hrad sme, obec sme vydávali povolenie na čistenie Horného hradu, gotický palác, a to pozostávalo z búracích prác a stavebných prác v roku 2020. Čiže my sme pánovi Barczimu vydávali nejaké povolenie, neviem na akom základe, lebo nemám všetky podrobnosti ohľadom toho.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Ja vám niečo poviem teraz k tomu, dobre? Projektová dokumentácia na Horný hrad bola urobená na jar tohto roka. My teraz robíme revízie týchto projektových dokumentácií a prišli sme, že nie je komplexná. Teraz človek, ktorý vedie, alebo je poverený vedením obnovy Krásnej Hôrky, je človek, ktorý má skúsenosti s obnovou pamiatok, pracujú na tom projektanti, statici, nerobila sa pasportizácia, to znamená, že my nevieme, v akom technickom stave je ten hrad. Horný hrad, ktorý bol najviac zasiahnutý požiarom. A druhá vec je tá, že my ju teraz aktualizujeme a dopĺňame, pretože v tej projektovej dokumentácii, pán starosta, ktorá sa týka Horného hradu, vôbec nemáte naprojektované odvodňovanie, vôbec nie je riešená statika striech, to sú základné veci, statika je základom a keďže to absentuje, tak jednoducho nemáte. A áno, vrátim sa k tomu. Vy ste dávali stavebné povolenie pre tzv. prípravné práce na Hornom hrade. No a ja vám teraz niečo k tomu poviem. Pani moderátorka, keby ste sa išli pozrieť na Horný hrad a vstúpili by ste do gotickej veže, tak by ste zistili, že je z neho ruina. Tam boli, aby si vedela verejnosť predstaviť, ako tam bolo podlažie, boli to tzv. stropnice, oceľové, kovové tiahla. V rámci týchto prípravných prác sa odpílili tieto stropnice, tieto oceľové tiahla, časť z nich trčí v múroch a sa narušila statika. My sme aj teraz niekoľkokrát boli na hrade s ľuďmi, so statikmi. Niektorí z nich sú aj súdni znalci na statiku. A my sa pýtame, ako ideme opraviť ten hrad s rizikom, aby nedošlo k tomu, aby sa nám prípadne rozpadlo. Tieto prípravné práce, o ktorých hovoríte, mali byť prípravné práce, ktoré okrem iného mali vyčistiť tento hradný komplex, aby sa tam dalo robiť. Pán starosta, vy si myslíte, že je vyčistený? Teraz my sme spustili, ja predpokladám, že v druhej polke novembra sa začnú fyzicky vykonávať tieto čistiace práce na Hornom hrade. Pani moderátorka, ja som to ukazovala na tlačovej konferencii a ja vám tie fotky kedykoľvek pošlem. Tam zostali sutiny okolo Horného hradu komplexu, v Justícii v ďalšej časti, hore v podkroví, je to dosť nebezpečné, je tam aj sklo a my teraz toto musíme najskôr vyčistiť. Medzitým dokončujeme projektovú dokumentáciu na Horný hrad. Chceli by sme v decembri spustiť verejné obstarávanie na Horný hrad, aby za ten čas, keď sa vyčistí Horný hrad, tak sa mohol začať robiť na tomto Hornom hrade. Toto je realita, toto sú tie prípravné práce a toto sú aj tie veci, o ktorých som hovorila, že niektoré pre nás majú aj právne konsekvencie.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Takže ste teraz zhrnuli vlastne čo pôjde ďalej, ako sa bude postupovať ďalej s hradom Krásna Hôrka. Mňa by zaujímalo, pani riaditeľka Jurková, z pohľadu toho cestovného ruchu, vrátme sa aj k tomuto, čo znamená, že hrad je zatvorený 13 rokov? A bolo by podľa vás lepšie, ak by ho otvorili, teda ako sme sa tu rozprávali po 5 rokoch, napríklad by sprístupnili iba dolnú časť a ďalej by sa to rekonštruovalo, alebo je lepšie, že sa to rekonštruuje takto celé?“

Zdenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: „Úprimne poviem, že sa to zle počúva, ešte horšie sa to žije. Naozaj je ťažké už uveriť akémukoľvek termínu, ktorý padne a myslím si, že viacerých by naozaj zaujímalo, že kto za toto ponesie zodpovednosť. Ale poviem, že z pohľadu cestovného ruchu to má naozaj neuveriteľne veľký dopad na lokálnu ekonomiku, na regionálny rozvoj u nás v kraji. Do regiónu chodí menší počet návštevníkov, s čím súvisí samozrejme aj menej pracovných miest spojených s turizmom, menej investícií, zatváranie prevádzok, straty pre podnikateľské subjekty. Samozrejme s tým súvisí menší príjem pre ubytovateľov pre reštaurácie, obchody, dopravu, služby, rovnako pre miestnu samosprávu a takisto vlastne znižuje sa aj samotná atraktivita regiónu. Ak sa na to vlastne pozrieme, že hrad je zatvorený 13 rokov, čo je naozaj neuveriteľne dlhý čas a myslím si, že všade v zahraničí by sa toto nemohlo stať, aby tak dlhý čas jeden z klenotov a takúto perlu, ktorú destinácia alebo štát má, by nechal zatvorený, by už aj sprístupnenie naozaj čiastočné tohto hradu znamenalo prínos pre samotný rozvoj, pre ekonomiku, pre podnikateľské subjekty, aby ľudia prišli, vedeli, počuli, mohli prísť na toto miesto. V každom prípade my veľmi, veľmi nesmierne túžime po tom, aby sa hrad opravil, zrekonštruoval už ako celok, pretože by to pre nás znamenalo naozaj taký skokovitý nárast návštevnosti a to, že by sa ten ekonomický dopad a rozvoj tohto regiónu posunul niekde úplne inde.“

Barbara Tomková - moderátorka: „V čom teda pociťuje obec pán starosta to, že už 13 rokov je hrad zatvorený, sa opravuje. Narážam teda aj na prechod ťažkej techniky cez obec, ekonomické dopady, turistické dopady. Sú možno nejakí podnikatelia, ktorí museli svoju činnosť ukončiť tým, že hrad je zatvorený a turisti tam toľko teda nechodia?“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Akože sú tí podnikatelia, ktorí museli zatvoriť svoje prevádzky, to sú hlavne bufety pod hradom, ktorí tam, ktorí ich vlastnili. Potom je to nájomné, ktoré nám uniká, ktoré bolo pod hradom. Uniká nám daň z ubytovania, lebo tým pádom menej ľudí sa ubytuje u nás, nerozširujú sa ubytovacie kapacity v obci, nezveľaďujú sa, lebo nemajú prečo, a nakoľko naša návštevnosť je podľa mňa až mizerná teraz momentálne. Ďalšia vec, mali sme takú štatistiku, že 200 tisíc návštevníkov by malo byť v hrade, keď ho otvorila. Keď si to spočítame, je tam nejakých 37 tisíc aut, a len keby som parkovné počítal po 4 eurá, to je okolo 150 tisíc a okolo 1200 autobusov, keď sme si to tak zráтали, to je okolo 12 500. Dokopy je to nejakých 160-150 tisíc eur obci uniká z toho, keby parkovisko bolo funkčné. Ďalšie veci, ani nejdeme rozvážovať, že by som vedel vypočítať, lebo nemáme na to ani štatistiku, koľko ubytovaní by bolo ešte plus v obci a jak by sa rozširovala tá obec.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Ak by sa teda hrad otvoril koncom roka 2027, je obec pripravená na nápor turistov?“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Toto je dobrá otázka, lebo na to momentálne nie je pripravená obec. To by bolo veľmi veľký nápor. Potrebujeme tam nejaké chodníky, potrebujeme tam pre turistov aj ďalšie atrakcie, v ktorých nám Košice pomáhajú, aj pani vedľa sediaci nám pomáha s tým, aby sme nejaké atrakcie tam dotiahli do Krásnohorského Podhradia, aby nie len ten hrad bol, aby sme sa nevystatovali s tým, len že hrad máme, že obrazáreň máme, že mauzóleum máme, aby sme doniesli aj iné atrakcie do toho nášho, do tej našej obci.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Pani Jurková, aký potenciál má teda znovu otvorenie hradu v kontexte cestovného ruchu pre región Gemer, nielen pre obec, možno aj v kontexte aktuálnych čísiel návštevnosti regiónu?“

Lenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: „Také samotné otvorenie hradu má jednoznačne obrovský potenciál prilákať nových návštevníkov do regiónu. Myslím si, že ten záujem bude skokovitý. Veľmi bude záležať, v ktorom mesiaci v roku sa samozrejme hrad odloží, ale určite sa prejaví aj taký ten fenomén odloženej spotreby. Poviem to taký nátlakový, alebo neuspokojený záujem tých, ktorí naozaj veľmi silno túžia tento hrad navštíviť. Spôsobí to samozrejme aj ekonomické prínosy pre celý širší región. Ak by som teda mohla povedať, že aké efekty, tak určite to bude nárast

návštevnosti, čím sa zvyšia aj tržby pre ubytovanie, reštaurácie, kaviarne a možno ďalšie prevádzky. A teda taká ta podpora lokálnych podnikateľov, remeselníkov a podobne. No a v dlhodobejšom horizonte to bude určite aj očakávaný rast zamestnanosti v cestovnom ruchu, prílev investícií do infraštruktúry, do kultúrnych podujatí. A teda ja osobne si myslím, že naozaj tento hrad môže byť takým ekonomickým motorom Gemera. Čo sa týka súčasných štatistík návštevnosti za 8 mesiacov v roku, zhruba tie prenocovania sa držia od roku 2019 zhruba na úrovni okolo tých 40 tisíc eur. Ja predpokladám, že počet návštevníkov sa nám minimálne zdvojnásobí pri otvorení samotného hradu.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Teraz taká otázka na vás všetkých. Môže sa stať obec Krásnohorské Podhradie centrom kultúrneho turizmu v regióne? Keď v stručnosti to vieme takto povedať? Áno alebo nie?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pani moderátorka ak dovoľíte, ja sa vrátim k jednej predikcii, ktorú vy ste tuto tlmočili, ale aby sme sa správne pochopili aj vy.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Áno.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pani moderátorka, otázka nestojí tak, čo vy ste povedali, že tak keby sa nejaká časť hradu sprístupnila za tie 3-5 rokov a pokračuje sa ďalej. Moment. Ja som hovorila o tom, že keby sa opravilo to, čo poškodil požiar, tak hrad za 3, maximálne za 5 rokov mohol byť prístupný pre verejnosť. To znamená, opraví sa to, čo zhorelo, teda strechy, Horný hrad, v strednom hrade prepadnutá klenba a hrad mohol po 5 rokoch kompletne fungovať, tam už nebolo treba nič robiť okolo toho. Chápeme sa?“

Barbara Tomková - moderátorka: „Áno.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Takže nie, že my ho otvoríme a ideme ho rekonštruovať, nie. Opravilo by sa to, čo poškodil požiar a naozaj maximálne za 5 rokov ten hrad mohol byť v plnej prevádzke. Nebolo by potrebné robiť nič. Ale tu v roku 2015 práve u toho pána, ktorého ste spomínali, sa v hlave zrodila myšlienka, poďme zrekonštruovať celý hrad, socialistická výstavba je zlá a celé okolie. Vyhlásilo Ministerstvo kultúry medzinárodnú súťaž, pán Kucharovič to mal urobiť za dva roky na kľúč, predpokladalo sa, že za tri roky by sa to urobilo, v 21. roku. Ale to sa robili ťahy, v Slovenskom národnom múzeu, a treba otvorene pomenovávať veci, ja sa nebudem hrať teraz na korektnú, aby sa robili prostriedky, aby sa pán Kucharovič dostal preč. Všetci v SNM vieme, kto je za týmto. Vytvorí sa vlastné projekčné oddelenie, kde prichádzajú ľudia, ktorí nemali skúsenosti s obnovou pamiatok, ako mi jeden povedal, ja som asfaltový, zichruje ich Slovenská technická univerzita, ktorá dáva pečiatky, dodáva profesistov, rok a pol sa iba oboznamujú s vecami. Viete čo pani moderátorka? Nie. Povieť vám jednu vec, tam sa robili archeologické výskumy. Keď je takáto stavba, robí sa aj archeologický výskum. Teraz som zisťovala, v akom je to stave. My nemáme výstupy dokončené.“

Barbara Tomková - moderátorka: „V tejto diskusii budeme musieť pokračovať po krátkej hudobnej prestávke.“

- 15:31:25 – Hudobná vsuvka

Barbara Tomková - moderátorka: „Dnes v rámci Klubu komunálnej politiky diskutujeme o znovuotvorení hradu Krásna Hôrka a dopadom na turizmus. V štúdiu sedí riaditeľka Slovenského národného múzea Andrea Predajňová, starosta obce Krásnohorské Podhradie Štefan Kún a výkonná riaditeľka Košice Region Turizmus Lenka Vargová Jurková. Takže dámy a pán, poďme sa pozrieť na to, čo teda pre obec znamená, že hrad je zatvorený 13 rokov. A ja sa vrátim k tej mojej pôvodnej otázke na

vás všetkých. Môže sa stať obec Krasnohorské Podhradie centrom kultúrneho turizmu v regióne, ak sa otvorí hrad? Pán starosta, môžete začať.“

Štefan Kún - starosta obce Krasnohorské Podhradie: „Ja by som bol veľmi rád, keby sa stalo centrom kultúry stal náš hrad alebo naša obec, alebo ak by som to mal podchytiť, ale k tomu hovorím, potrebujeme investície, ktoré budeme musieť zainvestovať, na to potrebujeme aj čas, aspoň rok, dva, aby sme tým našim turistom, ktorí majú prísť, dúfam do dvoch rokov bude hotový hrad, tým turistom vedeli aj niečo iné predostrieť, ako len ten hrad a udržať ich u nás.“

Barbara Tomková - moderátorka: „K tomu sa ešte dostaneme, pani riaditeľka Predajňová, podľa vás môže byť Krasnohorské Podhradie centrom kultúrneho turizmu v regióne?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Ja by som povedala tak, že aj Krasnohorské Podhradie, alebo keď sa rozprávame o hrade Krásna Hôrka, tak spadá do regiónu, ktorý sa volá Gemer. Gemer je známy tým, že naozaj je to krásne prostredie a ja si myslím, že to nie je viazané len na Krásnu Hôrku, ktorá samozrejme je dominantou, ktorú vidíte z hlavnej cesty, smerom z Košíc na Rožňavu a podobne a ešte ja z vysokoškolských čias, keď som dakedy lektorovala na Krásnej Hôrke, tak som mala skúsenosti, že tí ľudia aj keď tam chodili aj niekoľkokrát za rok, tak sa vždy zastavili, lebo tá Krásna Hôrka bola lákadlom. Ale ja si myslím, že tam naozaj celkovo ten Gemer má tento potenciál. To už pani kolegyňa môže rozprávať o tom, že či bude treba doriešiť infraštruktúru, ale to kultúrne a prírodné bohatstvo v blízkej vzdialenosti, či už sú to jaskyne Domica, Gombasecká jaskyňa, kaštieľ Betliar, naozaj má obrovský potenciál.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Pani Jurková, k tej mojej pôvodnej otázke ešte pridám takú podotázku, a teda, že čo je potrebné dobudovať, aby turisti nielen prišli, ale aj ostali a vrátili sa?“

Lenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: Ja absolútne súhlasím s tým, že nielen samotné Krasnohorské Podhradie, ale celý Gemer má potenciál stať sa centrom kultúrneho turizmu. Ak by sme si to stanovili na národnej úrovni ako cieľ, tak možno do 10 rokov by sa Gemer mohol stať destináciou Európskeho významu a myslím si, že ak by takouto premyslenou stratégiou spolupracovali nad tým všetkým, tak naozaj prilákame návštevníkov, či už zo Slovenska alebo zo zahraničia, prinesieme tak udržateľný rozvoj do nášho regiónu. A teda, ak sa pýtate, že čo by bolo treba, možno aj čo návštevník očakáva, tak dnešní turisti už naozaj nehľadajú len samotnú pamiatku a miesto, kde sa odfotia, idú ďalej, ale chcú zážitok, chcú komfort, chcú kvalitné služby, kontext alebo príbeh. Teda, aby mali v okolí hradu kde zaparkovať, kam ísť sa nájsť, kam sa prejsť, kde prespať a čo zažiť. A to sú tie kvalitné služby, to je ten informačný servis, dopravná dostupnosť, ja stále hovorím, že ak sa návštevník nevie k danej pamiatke dostať, ako keby táto pamiatka ani neexistovala. Takže turisti určite oceňujú autentické miesta, produkty a zážitky, či už sú to rôzne ochutnávky regionálnej kuchyne, remeselné výrobky alebo kultúrne podujatia. No a ak sa nám takýto balíček naozaj podarí vyskladať a ľudia budú mať dobrý zážitok, odnesú si pohodlie z toho daného miesta aj emóciu, tak si myslím, že sa k nám na Gemer a do kraja určite aj radi vrátia.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Hovorili ste o tom marketingu a propagácii. Robí podľa vás štát a kraj dosť v rámci marketingu a propagácie Gemera? Ja som sa napríklad rozprávala aj s pánom Bilačičom, ktorý hovorí o tom, že práve zo strany štátu je tá propagácia Gemera, že chýba, pretože sú prezentované viac tie časti ako je Tatry, Liptov a západné Slovensko. Je podľa vás aj kvôli tomu možno náročné prilákať turistov na Gemer a ukázať im tie pamiatky, ktoré tu máme?“

Lenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: „Tak ako už bolo tu povedané, Gemer je takou skrytou perlou a ja chcem vyzvať a nekritizovať. Mali by sme naozaj takéto perly zaradiť do destinácií európskeho významu a maximálne to podporiť aj zo strany štátu v porovnaní s inými slovenskými destináciami, tak ako ste už spomenuli, či je to, či sú to destinácie prvej voľby, Tatry, Liptov a podobne, dostáva Gemer zo strany štátu len malinkú odrobinku a tým sa prehlbujú aj regionálne rozdiely, čo je naozaj nesmierna škoda, pretože Gemer je takou kombináciou neočakávaného,

očarujúceho, majestátneho a navyše obklopeného nádhernou prírodou, takže každý, kto naozaj na tento Gemer príde, tak odchádza očarený tým čo tu je.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Obnovilo sa parkovisko pri hrade, aj stánky. Čo pán starosta teda bude ešte treba dobudovať? My sme sa toho dotkli už v prvej časti, ale keby sme to vedeli priblížiť, čo ešte ako obec budete chcieť aj v obci, ale aj pri hrade dobudovať?“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Nemáme ešte dokončené parkovisko, ani bufety, tie by sa mali ešte dokončiť, to už uvidíme že, koľko to bude trvať ešte. Musíme to ešte potom prebrať pod naspät' zo združenia, musíme to preniesť naspät' pod obec do budúcnosti. Treba tam ešte cyklotrasu dokončiť, ktorá je tiež rozbehnutá. Je tam jedna turistická zaujímavosť, volá sa to špirála s cyklotrasou a tu by sme chceli dokončiť kemping. Teraz na kemping máme projektovú dokumentáciu, už ideme na rozšírenie aj zveľadenie toho kempingu. Potom trebalo by nám tam ešte dokončiť jeden chodník vedľa hlavnej cesty, ktorá vedie ku hradu a keď sa tam zvýši doprava, tak potom to bude nezniesiteľné tam. Tak myslím, že podnikatelia potom už začnú otvárať svoje ďalšie nejaké prevádzky, keď už sa otvorí hrad a bude tam viac turistov.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Obraciam sa teraz na vás, pani riaditeľka Predajňová. Ja by som sa rada opýtala, hovorili ste, že sa aktuálne robia také projektové plány hradu, ktoré aktualizujete, tak by ma zaujímalo možno aj v rámci toho cestovného ruchu, plánujete možno prispôsobiť hrad súčasným návštevníkom, napríklad v rámci technologických vecí, digitálnych prvkov, a tak ďalej?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pani moderátorka, to je veľmi dobrá otázka a riešim aj túto otázku, ale neodpustím si jednu poznámku. My sme sa s pánom starostom, ešte keď som bola v Betliari, stretávali aj na kontrolných dňoch a pán starosta, sám ste skonštatovali, že obnova hradu sa nerobí systémovo dobre, pretože my máme de facto parkovisko pred dokončením a hrad nie. Tak v prvom rade sa mal dať do poriadku hrad a potom sa mali robiť prístupová cesta a parkovisko. A teraz, pani moderátorka, ja sa k tomu musím vrátiť. My sme odstúpili teraz od spoločnosti, od zmluvy, ktorá robila Dolný, Stredný hrad, teraz toto nejdeme riešiť, iba vám poviem, oni požiadali o neodkladné opatrenie, súd nám vyhovel, v plnom rozsahu odmietol, zamietol toto neodkladné opatrenie a my ideme robiť rekonštrukciu hradu tak, ako sa má robiť. A teraz, ak dovoľíte, poviem stručne a zároveň vám odpoviem na vašu otázku. To znamená, ja som povedala, že budem verejnosť priebežne informovať, pretože veľa bude záležať od toho, akí kostlivci nám vypadnú, či budeme mať súčinnosť orgánov, ktorých budeme potrebovať. Stavebný úrad, že? Pamiatkarov a podobne. Robím všetko preto, aby nedochádzalo k nejakým sabotážnym prvkom zo strany týchto orgánov, aby naozaj podávali profesionálny a včasný výkon. To znamená, že my v prvom rade teraz dokončujeme, aktualizujeme projektovú dokumentáciu, lebo keď ste sa pýtali, áno, od októbra 2024 existuje stavebné povolenie na Horný hrad, ale toto stavebné povolenie nemusí obsahovať tak komplexnú projektovú dokumentáciu, ako my ju teraz potrebujeme mať pre toho, kto bude opravovať Horný hrad. Takže toto je zavádzajúce, keď niekto tvrdí, že už sme mohli opravovať, nemohli sme. To znamená, my teraz ideme, pani moderátorka, predpokladám, v druhej polke novembra sa začína, sa preberie stavenisko, budú sa robiť tie čistiace prípravné práce, ktoré ich mal niekto robiť v roku 21 - 23 a ich neurobil, ale toto už necháme aj na orgány činné v trestnom konaní. Predpokladáme, že to bude trvať tak 4 mesiace, maximálne 5 mesiacov, vypratať celú tú suť, lebo môže tam do toho zohrať určitú úlohu aj zimné počasie. Dá sa to robiť aj v zime, ale ak napríklad budú nejaké poľadovice a tak ďalej, tak samozrejme nebude sa to dať robiť. Zároveň finalizujeme projektovú dokumentáciu na Horný hrad, aby sme mohli spustiť potom začiatkom decembra verejné obstarávanie. A toto sú vlastne tie veci, ktoré vám môžu natiahnuť čas, pretože predpokladá sa, že rekonštrukcia Horného hradu bude okolo 10 miliónov eur, verejné obstarávanie môže trvať 5 mesiacov, maximálne 6 mesiacov. Teda preto robíme súčinné veci. A potom je tu jeden zdedený problém, ktorý toto celé brzdí, a to sú neskolaudované strechy na Dolnom a Strednom hrade. Tieto strechy nie sú skolaudované 10 rokov. V septembri 2015 sa dala keramická krytina, ťažká dvojité bobrovka na strechy Dolného a Stredného hradu. To bolo v septembri dve pätnásť. O tri mesiace na to v decembri došlo k zvlneniu striech a vedelo sa, že problémom je statika krovov. Tie krovky sú poddimenzované, teda nedokážu ju držať. Toto je problém, ktorý nikto 10 rokov

neriešil. Nikto to 10 rokov neriešil. A keď rekonštruujete, pokiaľ nemáte v poriadku strechy a krovy, tak nemáte hotové nič. A toto niekto 10 rokov neriešil.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Takže je možné, že sa strechy budú vymieňať nanovo?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „A toto chcem práve teraz povedať, že my v prvom rade musíme to opraviť tak, aby tie strechy boli skolaudované, aby tie krovy boli opravené. A keď toto budeme mať hotové, tak už potom doriešiť niektoré veci, Dolný, Stredný hrad, to už nebude ten ťažký problém. V tejto súvislosti som preto uzatvorila zmluvu so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, ktorá nám urobí nielen nejaký posudok na tieto krovy, ale ona nám urobí kompletnú projektovú dokumentáciu, na základe ktorej sa budú opravovať tieto krovy, aby došlo ku kolaudácii striech Dolného a Stredného hradu. Zároveň experti Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, keď sa to bude opravovať, budú vykonávať aj autorský dozor, to znamená, že budú chodiť na tú stavbu a kontrolovať, či sa to robí tak, ako má. A zároveň nám urobia ešte tretiu vec, lebo sme zistili, pán starosta vie, že súčasťou hradu sú aj tzv. bašty - veže. A my sme zistili, že od požiaru od roku 2012 nikto nekontroloval technický stav týchto bást. Takže aj toto urobí Slovenská technická univerzita a poviem verejnosti aj vám, pani moderátorka, experti zo Slovenskej technickej univerzity boli pred mesiacom na hrade, popozerali krovy Dolného a Stredného hradu a poviem vám, že zostali v úžase. Tu dochádza z roka na rok k vážnej degradácii. Statika je vážne narušená na Dolnom, Strednom hrade, dokonca niektoré krovy sú zasiahnuté červotočom, a toto sa 10 rokov neriešilo. A keby sa vyriešili od začiatku krovy strechy, tak veľmi rýchlo by potom napredovala rekonštrukcia hradu, plus aj Horný hrad. To znamená harmonogram pre verejnosť. Teraz počítam, že koncom novembra sa začnú robiť tieto čistiace a prípravné práce na Hornom hrade, aby sme vypratali sutinu a niekto to mal robiť pred 3 - 4 rokmi. Zároveň verím, že začiatkom decembra spúšťame verejné obstarávanie na rekonštrukciu Horného hradu. V priebehu dvoch týždňov sa budú robiť ďalšie posudky ešte, totižto, lebo nikto za 9 rokov nemonitoroval ten hrad v akom je stave. Projektová dokumentácia na krovy strechy Dolného hradu by mala byť hotová do konca novembra. Začiatkom decembra budeme spúšťať verejné obstarávanie na rekonštrukciu týchto krovov a sanáciu týchto striech na Dolnom hrade. Stredný hrad je rozsiahlejší aj do veľkosti, tam Slovenská technická univerzita by mala do konca januára urobiť projektovú dokumentáciu. Takže my súbežne robíme veci, spúšťame, teda záležať bude aj od dĺžky verejného obstarávania. Najdlhšie, možno 5 - 6 mesiacov, tá dĺžka verejného obstarávania pôjde pri Hornom hrade. A to, čo ste, sa ospravedlňujem, pani moderátorka, ale vrátim sa teraz k odpovedi na vašu otázku, že ako by to malo vyzerieť. My sme sa museli dostať samozrejme aj k nejakej projektovej dokumentácii interiérov Dolného, Stredného a Horného hradu. Musím povedať, že našli sme ideové zámery, niečo sme našli, niečo ešte je v takom štádiu, že nebudem to teraz radšej komentovať. Zároveň som posunula na revíziu tieto interiéry projektovej dokumentácie, ktorú máme na interiéry, pretože nám ju treba doprojektovať, prehodnotiť, zamyslieť sa nad ideovým zámerom. Takže toto počítam tiež nejakých 4 - 5 mesiacov a verím, že budúci rok, do toho septembra, budeme mať hotové strechy krovy, aby sme pristúpili ku kolaudácii, lebo Slovenská technická univerzita dá také riešenie, ktoré vyrieši tento problém a povedie ku kolaudácii striech. A potom už ja verím, že začiatok rok 23 by sme mohli začať aj zariaďovať. A zároveň budúci rok sa spúšťa Horný hrad rekonštrukčným prácam.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Takže vlastne ešte nevieme, ako bude vyzerieť hrad a ako sa bude líšiť oproti pôvodnej podobe, nevieme to ešte teraz povedať, kým nie sú teda asi skolaudované tie strechy.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pani moderátorka, v tomto smere som urobila dve veci. Dala som ľuďom, ktorí sa tomuto venujú, projektovú dokumentáciu interiérov na revíziu. A zároveň tam sa budeme baviť aj o nejakých týchto zaujímavých, vizuálnych, nových prvkoch a tak ďalej. Určite by sme chceli vyjsť v ústrety aj tým, ktorí, dajme tomu z nejakých subjektívnych dôvodov sa nemôžu dostať na hrad, takže určite pôjdeme aj do tohto smeru. Zároveň ja som si vytvorila v Slovenskom národnom múzeu, mám veľmi šikovných kolegov aj z iných múzeí, ako je Červený kameň, Historické múzeum, Bratislavský hrad, Bojnice, a tu my máme takú úzku pracovnú

skupinu, kde posudzujeme aj tento ideový zámer, lebo napríklad, čo sa týka Dolného hradu, my tam máme presne niečo navrhnuté, že má sa venovať histórii hradu, ale nemáme čo. Takže my v rámci tohto robíme aj na tomto, takže revízia projektovej dokumentácie, ale nevylučujem, že budeme modifikovať aj ten ideový zámer a naozaj máme rozbehnuté súčasne tri veci, aby sa to robilo plynulo, aby sme naozaj mohli ten hrad čo najskôr sprístupniť.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Pani Jurková, ešte k tomu znovuotvoreniu, ak by k nemu došlo teda, ak sa všetko podarí podľa plánov, vnímate aj možno nejaké riziká, že po otvorení hradu by ten turizmus mohol priniesť, tým, že bude nápor viacej turistov, možno obec nebude pripravená? Vidíte tam nejaké negatíva?“

Lenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: „Áno, v každom prípade, ako treba povedať, že nejaké riziká tu sú, ktoré sú spojené s infraštruktúrou a službami. Tá najväčšia výzva bude zvládnuť tento veľký záujem návštevníkov, čo ale samozrejme ja vnímam aj ako pozitívum a pozitívny signál pre región. Je dôležité povedať, že bude pre nás dôležité, aby návštevník mal príjemný a hodnotný zážitok. My už teraz robíme všetko preto, aby nám pribúdali niektoré zaujímavé projekty a produkty, či už spojené s konským turizmom, turistickými trasami, infraštruktúrou. Niekoľko projektov, aj v rámci tých veľkých rozvojových projektov, ako Včelí raj v Betliari podpora remeselných produktov, spolupráca s Gotickou cestou, ktorá robí neuveriteľne pekný kus práce práve na tomto Gemeri. Takže sú to projekty aj také, ktoré súvisia s podporou dopravnej dostupnosti a podobne. A preto vlastne bude veľmi dôležité dbať na kvalitu služieb a hodnotu za peniaze, aby si ľudia odnášali len tie najlepšie dojmy. Čo my v rámci toho ešte môžeme urobiť a o čo sa budeme snažiť je určite rozptyľovanie návštevníkov v čase aj priestore tak, aby možno že sme spoločne dokázali aj koordinovať či už plánované otváracie hodiny, podujatia ktoré bude, návštevnosť počas sezóny a množstvo ďalších takýchto vecí, ktoré budú vlastne do toho vstupovať, aby teda naozaj ten návštevník odišiel s dobrým zážitkom a s dobrým pocitom.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Máme posledných pár minút do záveru relácie, tak by sme sa teda ešte mohli dotknúť aj aktuálnych informácií ohľadom mauzólea v Krásnohorskom podhradí, lebo to súvisí s touto obcou. Mauzóleum bude teda zatvorené od novembra 2025 do apríla 2026 a teda prístupné bude iba po objednaní sa. Pani riaditeľka, na základe čoho Slovenské národné múzeum takto urobilo?“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Slovenské národné múzeum, respektíve múzeum Betliar, pod ktoré spadá mauzóleum v Krásnohorskom Podhradí, pristúpilo k tomuto kroku z ekonomických dôvodov. Všetkých nás čaká konsolidácia. Na základe dôkladnej finančnej analýzy, ktorá sa zrealizovala, sme vyhodnotili situáciu nasledovne, že v zimnom období, zimné obdobie pre múzeá je obdobie od toho novembra do konca apríla, pre nás začína hlavná sezóna od mája do konca augusta, ale samozrejme, že sa to aj posúva, skôr teda už od apríla, naozaj od marca niektoré múzea štartujú už v takom letnejšom režime, sa vyhodnotilo, že mauzóleum v Krásnohorskom Podhradí v tomto zimnom období je veľmi málo navštevované a hlavne tie náklady na prevádzku toho mauzólea nezodpovedajú týmto tržbám. My sme naozaj veľmi stratoví, a múzeum a celkovo múzeá naozaj bojujú s konsolidáciou. Aby som nehovorila do vetra, ja poviem iba číslo. Minulý rok od mája, prepáčte. Minulý rok od novembra 2024, do konca marca, lebo apríl tam už ide Veľká noc, to nebudem počítať, takže mauzóleum od novembra minulého roka do marca, teda počas 5 mesiacov, to je to zimné obdobie, malo tržby 1785 eur za 5 mesiacov. Takže náklady, ktoré my sme dávali na mauzóleum boli niekoľkonásobne vyššie ako tržby, ktoré získalo múzeum za týchto 5 mesiacov. Toto je jej dôvod. A na druhej strane by som chcela povedať. Prosím vás, okrem tohto ekonomického ukazovateľa, ktorý je kľúčový, to znamená už počas letnej sezóny, alebo od apríla, bude mauzóleum normálne otvorené. Teraz bude nie že zatvorené, ale bude v obmedzenom režime, toto chcem zdôrazniť. Každý, kto bude chcieť ísť, sa dopredu nahlási, objedná, mauzóleum sa otvorí a zabezpečí sa odborný výklad. Ale tržba za 5 mesiacov pre mauzóleum od novembra do marca 1785 eur, za 5 mesiacov nepokrýva náklady, ktoré sú vyššie. A zároveň by som chcela dať do pozornosti ešte jednu vec. Pár

kilometrov odtiaľto z Košíc je v Trebišove mauzóleum grófa Júliusa Andrássyho, ktorý je tam pochovaný so svojou manželkou Katkou Kendeffyovou a je tam aj hrob ich syna. Toto neogotické mauzóleum je zatvorené počas celého roka a je v krásnom Trebišovskom parku. A toto mauzóleum sa otvára iba v určité dni, keď návštevníci môžu tam prísť. Takže prosím vás, netvárame sa, že my tu teraz zavádzame neviem čo. My sme naozaj vychádzali z ekonomických ukazovateľov a faktov. Všetci bojujeme s nedostatkom financií, s konsolidáciou. To znamená, za 5 mesiacov od novembra do marca mať tržbu 1785 eur. Náklady sú niekoľkonásobne vyššie, nás donútili, aby sme išli do tohto režimu obmedzeného.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Pán starosta, tak krátka reakcia ešte na záver, ako to vnímajú obyvatelia obce?“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Ja by som sa vrátil ku ešte jednému. Parkovisko a bufety, som povedal, že kedy budú odovzdané obci, ale jak som počul, všetko idú prerábať pod hradom, len tieto veci som nepočul, či to budú dokončovať, či nie. Nič, toto porozprávame s pani riaditeľkou osobne.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Ja vám poviem na to, my analyzujeme s advokátmi, máme výborných advokátov, my sme museli zistiť niektoré veci, analyzujeme zmluvy a myslím si, že aj tieto náležitosti budú v rukách advokátov.“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Lebo druhá vec je, o hrad by sa mala starať pani riaditeľka, podhradie je naša vec, preto si dovoľím toto sa spýtať.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Vráťme sa ešte k tomu mauzóleu.“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: *K mauzóleu. Ja by som si bral príklad z tých vecí, ktoré tiež sú, akože treba doplácať na nich, a to pani riaditeľka dobre povedala, pekný príklad uviedla, ale sú aj ďalšie múzeá, na ktoré sa dopláca, a podľa mňa to mauzóleum by si zaslúžilo, aby bolo otvorené aj v zime. Sú iné veci, kde by sa možno dalo ušetriť. Skúsme nejak si sadnúť na to a skúsme porozmýšľať, či nevieme zmeniť to vaše rozhodnutie.“*

Barbara Tomková - moderátorka: „Naozaj krátka reakcia, pani riaditeľka.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Pán starosta, ešte raz. Mauzóleum bude v tomto zimnom období tie 4 - 5 mesiacov v obmedzenom režime, to znamená, kto sa nahlási, tak ten tam bude mať zabezpečený odborný výklad, bude sprístupnené. O nič iné nejde, len o 4 - 5 mesiacov, ktoré budú v tomto obmedzenom režime.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Tak toľko sa nám zmestilo do Klubu komunálnej politiky. Vyhradený čas sme teda vyčerpali. Dnes so mnou o cestovnom ruchu a znovuoživení hradu Krásna Hôrka diskutovala generálna riaditeľka Slovenského národného múzea Andrea Predajňová.“

Andrea Predajňová - generálna riaditeľka Slovenského národného múzea: „Ďakujem za pozvanie a prajem príjemný deň.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Starosta obce Krásnohorské Podhradie Štefan Kún.“

Štefan Kún - starosta obce Krásnohorské Podhradie: „Veľmi pekne ďakujem za pozvanie.“

Barbara Tomková - moderátorka: „A výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus Zdenka Vargová Jurková.“

Lenka Vargová Jurková - výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus: „Krásny deň všetkým.“

Barbara Tomková - moderátorka: „Ďakujem za účasť. Klub Komunálnej politiky pripravili od techniky Tibor Kurila a ešte krásny deň praje od mikrofónu Barbara Tomková.“

- 15:57:46 – Hudobná vsuvka
- 15:59:55 – Zvučka Klub komunálnej politiky
- 16:00:00 – Koniec záznamu

* * *

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“ Predmetný program *Sobotné dialógy* vzhľadom na svoj obsah a témy, späté so spravodajstvom, vzhľadom na to, že sa zaoberal aktuálnym politickým dianím, a vzhľadom na to, že obsahoval komentáre k správam a udalostiam, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy, spĺňa znaky aktuálnej publicistiky.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“

Podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

* * *

Dňa 29. 10. 2025 bol na rozhlasovej programovej službe Rádio Regina Východ o cca 15:00 hod. odvysielaný program *Klub komunálnej politiky*. Témou diskusie odvysielanej v rámci predmetného programu bola obnova a znovuoživenie hradu Krásna Hôrka, ktorý je po požiari z roku 2012 dlhodobo neprístupný verejnosti, ako aj dopady jeho zatvorenia na obec Krásnohorské Podhradie a cestovný ruch v regióne Gemer. Hostami diskusie boli Andrea Predajňová, generálna riaditeľka Slovenského národného múzea, Štefan Kún, starosta obce Krásnohorské Podhradie, a Zdenka Vargová Jurková, výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus.

V rámci posudzovaného programu boli odvysielané viaceré kriticky vyznievajúce vyjadrenia smerujúce k predchádzajúcemu spôsobu manažovania obnovy hradu Krásna Hôrka. Hostka programu Andrea Predajňová v diskusii opakovane poukazovala najmä na údajné nedostatky v projektovej dokumentácii, problémy so statikou, neukončené alebo nevykonané prípravné práce, neskolaudované strechy Dolného a Stredného hradu, ako aj na podľa nej nesystémový postup predchádzajúceho vedenia Slovenského národného múzea a osôb podieľajúcich sa na obnove hradu. V tejto súvislosti opakovane prezentovala, že súčasné vedenie Slovenského národného múzea rieši „zdedené“ problémy z predchádzajúceho obdobia, pričom v súvislosti s osobou bývalého riaditeľa Slovenského národného múzea – Múzea Betliar, Júliusa Barczyho uviedla, že sa k nemu nebude vyjadrovať z dôvodu podaného trestného oznámenia, a zároveň poukázala aj na ďalšie trestné oznámenia súvisiace s obnovou a manažmentom obnovy Krásnej Hôrky.

Rada začala správne konanie č. 0105/SKO/2026 z dôvodu možného porušenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., a to vzhľadom na to, že v posudzovanom programe boli odvysielané viaceré negatívne a kriticky vyznievajúce vyjadrenia na adresu bývalého vedenia Slovenského národného múzea, bývalých zamestnancov Múzea Betliar, resp. ďalších osôb zapojených do procesu obnovy hradu

Krásna Hôrka, pričom k týmto vyjadreniam nebolo v dostatočnej miere sprostredkované stanovisko dotknutých osôb alebo iných zainteresovaných subjektov ako názorovej protistrany. Ku prezentovaným negatívnym a kriticky vyznievajúcim vyjadreniam a názorom hostky programu neodznali v dostatočnej miere iné relevantné názorové východiská a relevantné protiargumenty a moderátorka tieto vyjadrenia dostatočným spôsobom nevyvažovala a v dostatočnej miere nekládla kritické, resp. doplňujúce otázky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti podľa Rady vzniklo dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Predmetom posudzovania v tomto správnom konaní je tak otázka, či odvysielaním diskusného programu *Klub komunálnej politiky*, ktorého témou bola obnova a znovuoživenie hradu Krásna Hôrka a ktorý obsahoval negatívne a kriticky vyznievajúce vyjadrenia vo vzťahu k predchádzajúcemu manažovaniu obnovy hradu, najmä k pôsobeniu bývalého riaditeľa SNM – MB, J. Barczyho, ako aj k postupu ďalších osôb alebo subjektov zapojených do projektovej prípravy, realizácie a manažovania obnovy hradu, a to bez toho aby boli tieto vyjadrenia v dostatočnej miere vyvážené odvysielaním alebo sprostredkovaním vyjadrenia dotknutých osôb alebo vyjadrenia iných zainteresovaných osôb ako názorovej protistrany, došlo k nezabezpečeniu objektivity a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky.

* * *

Všeobecné východiská posudzovania objektivity, nestrannosti a vyváženosti programov aktuálnej publicistiky:

K všeobecným východiskám posudzovania objektivity a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky možno uviesť, že za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

V predmetnom prípade je potrebné posúdiť, či boli v posudzovanom programe aktuálnej publicistiky dodržané kritériá, resp. požiadavky **vyváženosti a rôznorodosti**.

Pri posudzovaní objektivity a nestrannosti, resp. vyváženosti predmetného programu, je vždy potrebné zohľadniť **účel zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti**.

O účele zákonnej povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programu Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 zo dňa 18. decembra 2014 uviedol, že „*týmto zákonným obmedzením slobody prejavu ... sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti ... zároveň môžu ... znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti. (...) In concreto môže ísť napríklad o šírenie a uvádzanie jednostranných názorov, myšlienok alebo ideí úmyselne popierajúcich ľudské práva a slobody, popierajúce alebo schvaľujúce holokaust, zločiny politických režimov, podporujúcich náboženský extrémizmus a terorizmus, podporujúcich výlučne jednu politickú stranu, hnutie či skupinu s cieľom poškodiť na právach názorových a politických oponentov v rámci demokratického politického súboja v podmienkach reprezentatívnej demokracie, podporujúcich totalitné štátne zriadenie alebo propagandu politických režimov založených na fašistickej, komunistickej alebo obdobnej ideológii, podporujúcich národnú, rasovú alebo etnickú nenávisť a pod. V uvedených intenciách sú povinné orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať obmedzenie slobody prejavu vyplývajúce z § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní.*“ Pri výklade obsahu a rozsahu povinnosti zabezpečiť objektivitu, nestrannosť a vyváženosť programov (a tiež pri posudzovaní, či vysielateľ, resp. moderátor zabezpečil dostatočnú vyváženosť programu) je vždy potrebné zohľadniť aj čl. 31 Ústavy SR, ktorý znie: „*Zákonná*

úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.“

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžo 33/2013 z 3. 6. 2014 účelom ustanovenia o povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky **„...je vytvorenie priestoru pre diskusiu o otázkach, ktoré sú predmetom verejného záujmu, pri súčasnom zamedzení zneužitia vysielacieho času v spravodajských a politicko-publicistických programoch na prezentovanie jednostranne zameraných informácií. Je zrejmé, že mediálna prezentácia názorov len jednej názorovej skupiny je v demokratickej spoločnosti nežiaducim javom, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva.“**

Z judikatúry súdov možno tiež vyvodiť, že jedným z účelov zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti je aj ochrana férovej a slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014), **„ochrana efektívneho fungovania politickej demokracie“** (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 23/2010–79) a **„ochrana nevyhnutných požiadaviek na vedenie informovanej, demokratickej diskusie o veciach verejného záujmu“** (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 4035/14).

Podľa nálezu Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 4035/14 z 30. 1. 2018 **„Hodnocení relativně neurčitých pojmů objektivit a vyváženosti je přenecháno aplikační praxi, která by měla při jejich vymezení zohledňovat i poznatky relevantních vědních oborů, profesní etiky a podobně. ... Významným pro vyváženost sdělení je zastoupení jednotlivých zájmů, které se ve sdělení střetávají, podle jejich významu.“**

Povinnosť vysielateľa odvysielať rôznorodé názory možno vyvodiť aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že **„ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu..., „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“. Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.“**

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva *NIT S.R.L. v. Moldavsko*, *ATV Zrt v. Maďarsko* a *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* možno vyvodiť, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky je **ochrana práva verejnosti na prístup k dôveryhodným, nestranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. ochrana práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach**, pričom toto právo možno podradiť pod **„práva iných“** v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že jedným z účelov zákonnej povinnosti objektivity a nestrannosti v spravodajských programoch a programoch aktuálnej publicistiky je aj snaha o zachovanie spoločného verejného priestoru pre výmenu názorov na verejné dianie, správu vecí verejných a záležitosti verejného záujmu, v rámci ktorého by mali zaznieť viaceré relevantné názory a argumenty, aby si diváci alebo poslucháči mohli vytvoriť názor na základe rozmanitých, pluralitných a rôznorodých informácií. Účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda aj zabezpečenie možnosti pre recipientov (divákov, poslucháčov), **aby si mohli na predmetnú otázku vytvoriť názor na základe rozmanitých, pluralitných, resp. rôznorodých informácií.**

Z judikatúry súdov však tiež vyplýva, že požiadavky vyváženosti a rôznorodosti nemožno uplatňovať mechanicky, ale uplatnenie týchto požiadaviek sa vždy musí prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu, napr. téme programu alebo typu programu. Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: „*Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.*“ Potrebná miera naplnenia jednotlivých kritérií objektívnosti teda vždy závisí od okolností konkrétneho prípadu a pri jej posudzovaní je tiež potrebné zohľadniť aj na jednej strane právo na slobodu prejavu vysielateľa a právo verejnosti na informácie a na druhej strane potrebu ochrany ústavných a verejných záujmov vo vysielaní.

Vzhľadom na absenciu judikatúry slovenských súdov, ktorá by sa špecificky a detailne zaoberala predmetnou problematikou je možné v rámci komparatívnej právnej argumentácie poukázať aj na rozhodnutia súdov z Českej republiky.¹

Porovnaniu požiadavky vyváženosti programov spravodajstva a programov politickej publicistiky (ktoré sú obdobou programov aktuálnej publicistiky) sa podrobne venoval rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „*K pojmom zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet. Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat. Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). Nevyvážeností je pak skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. Důraz na důsledné dodržování zásad objektivit a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohrškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci. (...) Vzhledem k tomu, že zásada objektivit byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení dle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako relativně závažnější, než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém.*“

V rámci komparatívnej právnej argumentácie a pre porovnanie možno uviesť, že podľa bodu 14.6 írskeho Kódexu mediálnych služieb pre vysielacie služby (Kódex férovosti, objektívnosti a nestrannosti v spravodajstve a programoch aktuálnej publicistiky), vydaného írskym mediálnym regulátorom na základe írskeho zákona o vysielaní, „*Dôležitou súčasťou úlohy moderátora programu, ktorého obsahom sú aktuálne udalosti [current affairs programme], je zabezpečiť, aby publikum malo prístup k širokej škále názorov na tému programu alebo príspevku, a prispieť k vyjadreniu názorov účastníkov programu [to facilitate the expression of contributors' opinions] - niekedy aj formou*

¹ Tieto interpretujú podobnú právnu úpravu, resp. zákonnú požiadavku „objektívnosti a vyváženosti“ spravodajských a politicko-publicistických programov zakotvenú v českom právnom poriadku. Relevancia použitia judikatúry českých súdov je okrem obdobnej právnej úpravy podporená aj skutočnosťou, že sa ide o členský štát EU. V harmonizovaných oblastiach je judikatúra iných členských štátov EU v použiteľná ako návod pre rozhodovanie v podobnej veci. V neposlednom rade zohráva rolu aj podobnosť právnej kultúry a jazyková blízkosť.

dôrazného kladenia otázok [forceful questioning], a **odzrkadľovať názory** tých, ktorí sa nemôžu zúčastniť alebo sa rozhodli nezúčastniť na obsahu programu. Vzhľadom na to moderátor a/alebo reportér v programe, ktorého obsahom sú aktuálne udalosti, nesmie vyjadrovať svoje vlastné názory na záležitosti, ktoré sú buď predmetom verejnej kontroverzie [views on matters that are either of public controversy], alebo sú predmetom aktuálnej verejnej diskusie, a to tak, že sa obhajuje stranícky postoj [or the subject of current public debate such that a partisan position is advocated].“ (dostupné na <https://www.cnam.ie/app/uploads/2024/12/Code-of-Fairness-Objectivity-Impartiality-December-2024.pdf>)

Je však potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že **požiadavka vyváženosti neznamená „mechanickú“ vyváženosť**, v zmysle ktorej by museli dostať úplne rovnaký priestor zástancovia dvoch veľmi vyhranených a protichodných, resp. polaritných názorov, pretože vynucovanie takejto „mechanickej“ vyváženosti by bolo založené na mylnom predpoklade, že „pravda je uprostred“, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k skresleniu objektívneho obrazu reality alebo k podpore pozícií, ktoré sú v rozpore so všeobecne uznávanými hodnotami. Snaha niektorých médií o mechanickú vyváženosť, ktorá sa prejavuje takým spôsobom, že sa mechanicky poskytne rovnaký priestor na vyjadrenie dvom veľmi vyhraneným a protichodným pohľadom, pričom sa neprihliada na relevanciu jednotlivých názorov alebo na všeobecne uznávané hodnoty, býva často predmetom kritiky v odbornej literatúre (napr. McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 72-73; Remišová, A.: Etika médií. Bratislava: Kalligram, 2010, s. 210).

V tejto súvislosti možno poukázať aj na Vysielací kódex Ofcomu, podľa ktorého „náležitá nestrannosť“ (*due impartiality*), ktorá musí byť podľa dodržaná v spravodajských a publicistických programoch, „*neznamená, že každému názoru musí byť venovaný rovnaký časový priestor alebo že každý argument a každý aspekt každého argumentu musí byť zastúpený.*“ Podľa usmernenia 1.41 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Zachovanie náležitej nestrannosti si nevyžaduje aby vysielateľ zaradil každý argument na určitú tému alebo aby v každom prípade poskytol priamo protichodný argument k argumentu prezentovanému v programe.*“ Podľa usmernenia 1.42 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Aby sa zachovala náležitá nestrannosť, nie vždy je potrebné prezentovať opačný názor, ktorý je v rozpore s názormi väčšiny alebo v rozpore s preukázanou skutočnosťou. Či bola alebo nebola zachovaná náležitá nestrannosť, bude tiež závisieť od celého radu ďalších faktorov, ako sú: povaha programu, prezentácia argumentov programu; transparentnosť jeho agendy, publikum, ktorému je určený a očakávania divákov.*“ Odborná literatúra uvádza, že „náležitá nestrannosť“ uplatňovaná vo Veľkej Británii znamená stupeň nestrannosti primeraný danému problému. (McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 73)

Podľa odbornej literatúry z oblasti teórie žurnalistiky, pojem „objektívnosť“ „*môže znamenať protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť. Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.*“ (Hearns-Branaman, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť, resp. pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom aj vylučovať. Pri nesporných či preukázaných faktoch alebo pri takých faktoch, na ktorých je široký vedecký konsenzus, musí preto byť dôraz na pravdivosti a presnosti, a nie na vyváženosti. Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký vedecký konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektívnosti. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz skôr na vyváženosť.**

Pri posudzovaní vyváženosti programu je potrebné posúdiť aj otázku, či bol v programe daný priestor názorom, ktoré sú vo vzťahu ku konkrétnej téme programu významné a relevantné. Odborná literatúra k rozhodovaniu novinárov o tom, akým názorom alebo pohľadom dajú v spravodajstve priestor, uvádza: „*Nestrannosť je do značnej miery spôsob myslenia. Je to spôsob myslenia, ktorý: sa snaží hľadať fakty a názory relevantné pre konkrétny príbeh, a to bez predsudkov alebo predpojatosti; zhromažďuje*

fakty a názory, ktoré účastníci príbehu považujú za dôležité a relevantné; zvažuje a posudzuje tieto fakty a názory, aby bez zaujatosti alebo predsudkov dospel k úsudku o tom, kde leží hlavná os [ťažisko, hlavná línia] diskusie a ktoré sú dôležité argumenty na tejto osi.“ (Marsh, K.: Issues of Impartiality in News and Current Affairs – Some Practical Considerations, s. 219. In: Barkho, L.: From Theory to Practice. How to Assess and Apply Impartiality in News and Current Affairs. Intellect - The University of Chicago Press, 2013).

* * *

Posúdenie predmetného programu a aplikácia vyššie uvedených východísk na predmetný prípad:

Ako už bolo uvedené vyššie, dňa 29. 10. 2025 bol na rozhlasovej programovej službe Rádio Regina Východ o cca 15:00 hod. odvysielaný program *Klub komunálnej politiky*. Témou predmetného programu bola obnova a znovuoživenie hradu Krásna Hôrka, ktorý je po požiari z roku 2012 dlhodobo neprístupný verejnosti, ako aj dopady jeho zatvorenia na obec Krásnohorské Podhradie a cestovný ruch v regióne Gemer. Hostami diskusie boli Andrea Predajňová, generálna riaditeľka Slovenského národného múzea, Štefan Kún, starosta obce Krásnohorské Podhradie, a Lenka Vargová Jurková, výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus.

V rámci posudzovaného programu odznali viaceré vyjadrenia, ktoré kriticky hodnotili predchádzajúci spôsob manažovania obnovy hradu Krásna Hôrka, postup bývalého vedenia Slovenského národného múzea, bývalého riaditeľa Slovenského národného múzea – Múzea Betliar Júliusa Barczyho, ako aj postup ďalších osôb alebo subjektov zapojených do projektovej prípravy, realizácie alebo manažovania obnovy hradu. Nešlo pritom iba o všeobecné konštatovania o dlhodobom uzavretí hradu alebo omeškaní jeho obnovy. V programe odznali konkrétne a opakované vyjadrenia, ktoré kriticky hodnotili predchádzajúce rozhodnutia a postupy pri obnove hradu, najmä rozhodnutie pristúpiť ku komplexnej obnove, odstúpenie od zmluvy s architektom Kucharovičom, vytvorenie vlastného projekčného oddelenia Slovenského národného múzea, údajné nedostatky projektovej dokumentácie, údajné nedostatky pri prípravných prácach na Hornom hrade, ako aj okolnosti, pre ktoré boli alebo majú byť podané trestné oznámenia.

Z hľadiska posúdenia objektívnosti a nestrannosti programu je podstatné, že uvedené vyjadrenia neboli iba neutrálnym opisom priebehu obnovy hradu, ale smerovali k hodnoteniu predchádzajúceho spôsobu jej riadenia a k vytváraniu určitého interpretačného rámca o dôvodoch, pre ktoré hrad Krásna Hôrka nebol dlhodobo sprístupnený verejnosti. Uvedené vyjadrenia tak boli spôsobilé ovplyvniť celkové vyznenie programu vo vzťahu k otázke príčin dlhodobého neukončenia obnovy hradu a zodpovednosti za tento stav.

Ako bolo uvedené vyššie vo všeobecných východiskách, názorovú pluralitu a vyváženosť je potrebné zabezpečiť najmä v programoch, ktorých predmetom sú otázky verejnej politiky alebo záležitosti verejného záujmu, vrátane sporov týkajúcich sa správy vecí verejných.

V prípade programov aktuálnej publicistiky, ktoré sa týkajú otázok verejnej politiky a záležitostí verejného záujmu, nie je úlohou Rady posudzovať pravdivosť alebo opodstatnenosť jednotlivých kritických vyjadrení hostí programov. Úlohou Rady v predmetnom správnom konaní je posúdiť, či skutočnosť, že v posudzovanom programe boli odvysielané takéto kritické vyjadrenia, vyžadovala aj odvysielanie reakcie druhej strany sporu, a to v tom istom programe aktuálnej publicistiky.

V predmetnom prípade možno konštatovať, že obnova hradu Krásna Hôrka predstavuje tému verejného záujmu a aktuálnej verejnej politiky. Ide o obnovu významnej národnej kultúrnej pamiatky, ktorú zabezpečuje verejná kultúrna inštitúcia, pričom predmetná téma súvisí s ochranou kultúrneho dedičstva, nakladaním s verejnými prostriedkami, riadením verejných inštitúcií, regionálnym rozvojom

a cestovným ruchom. V programe bola zároveň predmetná téma prezentovaná ako otázka, ktorá má praktické dopady na obec Krásnohorské Podhradie a celý región Gemer.

Je možné stanoviť, že hlavná os sporu sa v predmetnom programe nachádzala medzi súčasným vedením Slovenského národného múzea, ktoré prezentovalo kritické hodnotenie predchádzajúceho manažovania obnovy hradu, a bývalým vedením Slovenského národného múzea, najmä bývalým riaditeľom SNM – MB Júliusom Barczim, prípadne ďalšími osobami alebo subjektmi zapojenými do predchádzajúcej projektovej prípravy, realizácie a manažovania obnovy hradu, ako názorovou protistranou. V posudzovanom programe však zazneli vyjadrenia prevažne jednej názorovej strany, a to hostí programu, ktorí kriticky hodnotili predchádzajúci spôsob obnovy hradu, predchádzajúce manažérske rozhodnutia a postupy osôb zodpovedných za obnovu v minulosti.

V rámci rešpektovania redakčnej slobody vysielateľa zakotvenej v § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. nie je v predmetnom prípade úlohou Rady určovať, ktorej konkrétnej osobe mal vysielateľ v programe poskytnúť priestor na vyjadrenie.

Možno však tiež konštatovať, že stanovisko bývalého riaditeľa SNM – MB, Júliusa Barczyho, resp. bývalého vedenia Slovenského národného múzea alebo iných zainteresovaných osôb ako názorovej protistrany možno považovať **za relevantné, resp. významné vo vzťahu k obsahu programu**, v rámci ktorého boli vyjadrené viaceré kriticky vyznievajúce tvrdenia týkajúce sa predchádzajúceho spôsobu manažovania obnovy hradu Krásna Hôrka.

Stanovisko bývalého riaditeľa SNM – MB Júliusa Barczyho, resp. bývalého vedenia Slovenského národného múzea alebo iných zainteresovaných osôb ako názorovej protistrany je **relevantným, resp. významným názorom druhej strany sporu týkajúceho sa otázok verejnej politiky a záležitostí verejného záujmu**. Nejde teda o nedôležitý alebo irelevantný názor irelevantného aktéra. Odvysielanie alebo sprostredkovanie takéhoto stanoviska v predmetnom programe by teda nebolo zbytočným, mechanickým alebo neprimeraným uplatnením požiadavky vyváženosti programu aktuálnej publicistiky.

V zmysle vyššie uvedených východísk posudzovania vyváženosti programov preto možno konštatovať, že vyjadrenie, resp. stanovisko bývalého riaditeľa SNM – MB, Júliusa Barczyho, prípadne iných osôb alebo subjektov zapojených do predchádzajúcej projektovej prípravy, realizácie a manažovania obnovy hradu Krásna Hôrka, malo byť v programe *Klub komunálnej politiky* odvysielanom dňa 29. 10. 2025 na programovej službe Rádio Regina Východ v čase o cca 15:00 hod. obsiahnuté, resp. sprostredkované.

Ak nebolo možné zabezpečiť priamu účasť niektorého z vyššie uvedených subjektov v čase vysielania predmetného programu, mal vysielateľ zabezpečiť vyváženosť programu iným spôsobom, použitím inej redakčnej techniky v rámci redakčnej slobody vysielateľa vyplývajúcej z § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. Ako jeden z príkladov zabezpečenia vyváženosti možno uviesť, že vysielateľ mohol stanovisko bývalého riaditeľa SNM – MB Júliusa Barczyho alebo iných zainteresovaných osôb ako názorovej protistrany **spostredkovať iným spôsobom** (napr. zreprodukovaním alebo odcitovaním takéhoto stanoviska, ktoré bolo zverejnené v inom spravodajskom zdroji).

V tejto súvislosti Kancelária Rady uvádza, že v posudzovanom programe moderátorka sprostredkovala iba jednu čiastkovú informáciu vychádzajúcu z vyjadrenia Júliusa Barczyho, a to v podobe informácie, že podľa jeho vyjadrenia pre STVR bolo na Horný hrad vyhotovené stavebné povolenie. Moderátorka sa následne Andrey Predajňovej opýtala, či takéto stavebné povolenie mohlo byť vyhotovené aj napriek tomu, že podľa jej tvrdenia nebola k dispozícii projektová dokumentácia. Uvedené sprostredkovanie stanoviska však bolo obmedzené výlučne na otázku existencie stavebného povolenia na Horný hrad. Ani v tejto čiastkovej otázke však recipientovi poskytnutý dostatočný kontext umožňujúci posúdiť, či a v akom rozsahu bolo stavebné povolenie vydané, čo bolo jeho predmetom a aký bol jeho vzťah k projektovej dokumentácii, o ktorej hovorila hostka programu A. Predajňová.

Sprostredkovaná informácia tak nepredstavovala ucelené stanovisko k spornej otázke predchádzajúceho postupu pri obnove Horného hradu, ale iba izolovaný údaj, na ktorý následne nadviazala ďalšia kritika zo strany hostky.

Takéto čiastkové sprostredkovanie odlišnej informácie nemožno považovať za dostatočné vyváženie celkového vyznenia programu. V programe totiž odznali viaceré konkrétne a závažné kriticky vyznievajúce tvrdenia smerujúce k predchádzajúcemu spôsobu manažovania obnovy hradu Krásna Hôrka, bývalému vedeniu Slovenského národného múzea a osobám zapojeným do predchádzajúcej obnovy hradu. Išlo najmä o tvrdenia, že hrad mohol byť sprístupnený verejnosti v lehote 3 až 5 rokov, ak by sa opravovalo iba to, čo poškodil požiar, že rozhodnutie pristúpiť ku komplexnej obnove hradu a jeho okolia zásadne predĺžilo proces obnovy, že Slovenské národné múzeum odstúpilo od zmluvy s architektom Kucharovičom za okolností, ktoré podľa A. Predajňovej „neboli férové vo vzťahu k nemu“, a že vznik vlastného projekčného oddelenia Slovenského národného múzea, ktoré podľa nej nemalo skúsenosti s obnovou pamiatok, bol „bod zlomu, ktorý spôsobil, že sme sa dostali do situácie, do akej sme sa dostali“.

Rovnako nebolo odovysielaním alebo sprostredkovaním stanoviska názorovej protistrany vyvážené vyjadrenie Andrey Predajňovej, podľa ktorého na Júliusa Barczyho podala trestné oznámenie, pričom ďalšie trestné oznámenia mali súvisieť „s obnovou, s manažmentom obnovy Krásnej Hôrky“. Stanovisko bývalého riaditeľa SNM – MB alebo iných zainteresovaných osôb nebolo primerane sprostredkované ani k tvrdeniam o nedostatkoch projektovej dokumentácie na Horný hrad, najmä k tvrdeniam, že dokumentácia nebola komplexná, že nebola vykonaná pasportizácia, že v nej absentovalo odvodňovanie a riešenie statiky striech, ani k tvrdeniam o prípravných prácach na Hornom hrade, pri ktorých malo dôjsť k odpíleniu stropníc a oceľových tiahel a k narušeniu statiky.

Za dostatočné zabezpečenie vyváženosti nemožno považovať ani skutočnosť, že moderátorka kládla hosťom programu doplňujúce otázky týkajúce sa spôsobu obnovy hradu, príčin jej omeškania alebo možnosti sprístupniť hrad verejnosti a popri tom pokračovať v rekonštrukcii, keďže takéto otázky síce mohli prispieť k objasneniu stanovísk prítomných hostí, avšak z hľadiska požiadavky objektívnosti a nestrannosti je podstatné, či bol recipientovi v primeranom rozsahu sprostredkovaný aj odlišný pohľad na otázky, ktoré tvorili hlavnú líniu sporu.

V predmetnom programe však takéto vecné vyváženie nebolo zabezpečené v primeranom rozsahu. Vyjadrenia starostu obce Krásnohorské Podhradie a výkonnej riaditeľky Košice Región Turizmus síce dopĺňali širší kontext témy, najmä dopady zatvorenia hradu na obec, región a cestovný ruch, nepredstavovali však odlišný relevantný názor k podstatnej časti kritických tvrdení smerujúcich k predchádzajúcemu manažovaniu obnovy hradu. Rovnako doplňujúce otázky moderátorky nevedli k sprostredkovaniu relevantného odlišného stanoviska k tvrdeniam o dôvodoch komplexnej obnovy, ukončení spolupráce s architektom Kucharovičom, vzniku projekčného oddelenia Slovenského národného múzea, nedostatkoch projektovej dokumentácie, prípravných prácach na Hornom hrade alebo podaných a pripravovaných trestných oznámeniach. V dôsledku toho zostala hlavná línia sporu, týkajúca sa príčin dlhodobého neotvorenia hradu a zodpovednosti za predchádzajúci spôsob manažovania jeho obnovy, prezentovaná prevažne jednostranne.

V predmetnom prípade je potrebné osobitne posúdiť aj charakter vyššie uvedených kriticky vyznievajúcich vyjadrení, a to najmä z hľadiska rozlíšenia medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotením skutkových okolností. Kancelária Rady v tejto súvislosti konštatuje, že je dôležité rozlišovať medzi zjavne pravdivými, všeobecne známymi a uznávanými faktami, ktoré nie je potrebné vyvažovať, a medzi hodnotením týchto faktov, ktoré je potrebné vyvažovať, ak hodnotenie týchto faktov môže byť rôzne a ak sú legitímne ich rôzne interpretácie.

Z tohto dôvodu je pri odovysielaní vyjadrení majúcich skutkový základ dôležité prihliadať na samotnú tému posudzovaného programu, jeho štruktúru, spracovanie a obsah. Témou posudzovaného

programu bola obnova a znovuožtorenie hradu Krásna Hôrka, resp. dôvody jeho dlhodobého nesprístupnenia verejnosti po požari z roku 2012. Vyjadrenia generálnej riaditeľky Slovenského národného múzea Andrey Predajňovej, ktorými poukázala na časový priebeh obnovy, rozhodnutie pristúpiť ku komplexnej obnove hradu, ukončenie spolupráce s architektom Kucharovičom, vznik vlastného projekčného oddelenia Slovenského národného múzea, stav projektovej dokumentácie na Horný hrad, prípravné práce na Hornom hrade alebo podané a pripravované trestné oznámenia, síce nadväzovali na konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa obnovy hradu, avšak neboli odvysielané v kontexte neutrálnej analýzy jej priebehu. Obsahom posudzovaného programu nebolo iba neutrálne sprostredkovanie informácií o rozsahu poškodenia hradu a priebehu jeho obnovy. Vzhľadom na tému, obsah a spracovanie programu možno skonštatovať, že jeho účelom bolo sprostredkovať verejnosti diskusiu o príčinách dlhodobého neotvorenia hradu, o zodpovednosti za tento stav a aké problémy v procese obnovy musí riešiť súčasné vedenie Slovenského národného múzea.

Tomu nasvedčujú najmä nasledovné vyjadrenia, cit.:

- moderátorka v úvode programu uviedla: „Hrad Krásnu Hôrku pred 13 rokmi zasiahol ničivý požiar a odvtedy je pre verejnosť zatvorený. Obyvatelia už ani nedúfajú v jeho otvorenie a nepomáhajú tomu ani sľuby, ktoré sa počas rokov nenaplnili. A to napríklad, že otvorený bude v roku 2017, 2021 či 2023. Dlhá prestávka však nie je len technickým problémom, ale práca na obnove hradu naráža aj na rôzne chyby.“
- Andrea Predajňová uviedla: „My sme v prvom rade museli zistiť, prečo hrad doteraz nie je otvorený, napriek prísľubom, ktoré boli dané, a prečo sa tak stalo. A my tie odpovede máme a môžem ubezpečiť verejnosť, že z mojej strany naozaj robím maximum pre to, aby sa naštartovala konečne efektívna systémová obnova hradu Krásna Hôrka, aby hrad bol čo najskôr sprístupnený pre verejnosť.“
- k rozsahu obnovy Andrea Predajňová uviedla: „Keby sa opravovalo len to, čo poškodil požiar, tak tvrdím, že hrad za 3, maximálne za 5 rokov mohol byť sprístupnený pre verejnosť. Lenže po troch rokoch od požiaru v roku 2015 sa zrodila myšlienka využiť požiar, ktorý sa stal a pustiť sa do komplexnej obnovy hradu a jeho okolia.“
- k ukončeniu spolupráce s architektom Kucharovičom a vzniku projekčného oddelenia Andrea Predajňová uviedla: „Slovenské národné múzeum v roku 2016 s ním uzatvorilo zmluvu, a on mal, ak by všetko išlo v poriadku do dvoch rokov, pripraviť kompletnú projektovú dokumentáciu pre obnovu celého hradu a okolia (...). Lenže po roku a pol, v októbri 2017, Slovenské národné múzeum odstúpilo od zmluvy s pánom Kucharovičom, a poviem tie veci, ktoré sa diali okolo pána Kucharoviča, neboli férové vo vzťahu k nemu.“
- následne doplnila: „Ešte predtým, v auguste 2017, si Slovenské národné múzeum zakladá vlastné projekčné oddelenie, ktoré preberá prácu pána Kucharoviča. Slovenské národné múzeum nikdy nemalo takéto projekčné oddelenie a nemalo s ním nikdy žiadne skúsenosti. (...) To znamená, že v auguste prichádza do SNM 5 mladých ľudí, ktorí nemali skúsenosti s obnovou pamiatok. (...) Toto je bod zlomu, ktorý spôsobil, že sme sa dostali do situácie, do akej sme sa dostali.“
- k osobe Júliusa Barczyho a trestným oznámeniam Andrea Predajňová uviedla: „Pani redaktorka, ja sa k osobe pána Barczyho vyjadrovať nebudem, pretože ja som na pána Barczyho podala trestné oznámenie. A zároveň vám poviem, že my sme, teraz keď sme analyzovali túto situáciu, tak sme aj podali trestné oznámenia a ideme podávať ďalšie trestné oznámenia a z taktického hľadiska poviem, že súvisia s obnovou, s manažmentom obnovy Krásnej Hôrky.“
- k projektovej dokumentácii na Horný hrad Andrea Predajňová uviedla: „Projektová dokumentácia na Horný hrad bola urobená na jar tohto roka. My teraz robíme revízie týchto projektových dokumentácií a prišli sme, že nie je komplexná. (...) nerobila sa pasportizácia, to znamená, že my nevieme, v akom technickom stave je ten hrad. (...) v tej projektovej dokumentácii, pán starosta, ktorá sa týka Horného hradu, vôbec nemáte naprojektované odvodňovanie, vôbec nie je riešená statika striech, to sú základné veci, statika je základom a keďže to absentuje, tak jednoducho nemáte.“

- k prípravným prácam na Hornom hrade uviedla: „V rámci týchto prípravných prác sa odpíliť tieto stropnice, tieto oceľové tiahla, časť z nich trčí v múroch a sa narušila statika.“

V programe tak odznali viaceré tvrdenia, ktoré boli predložené recipientom ako fakty, ktoré naznačovali neefektívny a chybný spôsob manažovania obnovy hradu v predchádzajúcich rokoch. Išlo napríklad o tvrdenia týkajúce sa časového priebehu obnovy hradu, rozhodnutia pristúpiť ku komplexnej obnove hradu a jeho okolia, uzatvorenia a následného ukončenia zmluvy s architektom Kucharovičom, vzniku vlastného projekčného oddelenia Slovenského národného múzea, vyhotovenia projektovej dokumentácie na Horný hrad, prípravných prác na Hornom hrade, absencie určitých prvkov projektovej dokumentácie alebo podaných trestných oznámení. Kancelária Rady v tejto súvislosti pritom nerozporuje, že vyššie uvedené tvrdenia môžu mať skutkový základ a že viaceré z nich môžu byť objektívne overiteľné, avšak ako už bolo uvedené vyššie, v kontexte posudzovaného programu tieto vyjadrenia predstavovali **hodnotenie existujúcich faktov**, ktoré naznačovali nekompetentné manažovanie obnovy hradu v predchádzajúcich rokoch.

Osobitne významné je v tomto smere vyjadrenie Andrey Predajňovej, podľa ktorého: „Keby sa opravovalo len to, čo poškodil požiar, tak tvrdím, že hrad za 3, maximálne za 5 rokov mohol byť sprístupnený pre verejnosť.“ Následne uviedla, že v roku 2015 „sa zrodila myšlienka využiť požiar“ a pristúpiť ku komplexnej obnove hradu a jeho okolia. Uvedené vyjadrenie predstavuje hodnotenie predchádzajúceho postupu pri obnove hradu a jeho dôsledkov. Hostka programu ním recipientom sprostredkovala záver, podľa ktorého rozhodnutie nepristúpiť iba k obnove častí poškodených požiarom, ale k širšej komplexnej obnove, predstavovalo jeden z rozhodujúcich dôvodov dlhodobého omeškania obnovy hradu.

Takýto hodnotiaci záver však nemusí nevyhnutne vyplývať zo samotných skutkových okolností, pretože iná interpretácia skutkových okolností je rovnako možná. V tomto prípade ide o hodnotiaci úsudok založený na porovnaní možného alternatívneho postupu s postupom, ktorý bol v skutočnosti zvolený. Skutočnosť, že sa po požiari pristúpilo ku komplexnej obnove hradu a jeho okolia, môže byť hodnotená rôznymi spôsobmi. Z jedného pohľadu môže byť vnímaná ako rozhodnutie, ktoré predĺžilo proces obnovy a oddialilo sprístupnenie hradu verejnosti. Z iného vecne relevantného pohľadu však mohlo ísť o rozhodnutie odôvodnené pamiatkovými, bezpečnostnými, stavebno-technickými, architektonickými alebo koncepcnými dôvodmi, teda snahou obnoviť nielen požiarom poškodené časti, ale aj dlhodobu nevyhovujúci stav národnej kultúrnej pamiatky a jej okolia. Práve preto bolo potrebné, aby recipient mal možnosť oboznámiť sa aj s odlišným relevantným hodnotením tejto skutkovej okolnosti.

Za významnú považuje Kancelária Rady aj samotnú formuláciu, že v roku 2015 sa mala „zrodiť myšlienka využiť požiar“ na komplexnú obnovu hradu a jeho okolia. Takto formulované vyjadrenie nebolo neutrálne, keďže mohlo u recipienta vyvolať dojem, že požiar nebol vnímaný iba ako udalosť vyžadujúca obnovu poškodených častí hradu, ale aj ako príležitosť alebo zámienka na prijatie širšieho postupu, ktorý následne prispel k dlhodobému neukončeniu obnovy. Uvedená formulácia preto posilňovala kritické vyznenie voči predchádzajúcemu spôsobu manažovania obnovy hradu a mohla spochybňovať legitímnosť rozhodnutia pristúpiť ku komplexnej obnove.

K tejto otázke pritom existovalo verejne dostupné odlišné stanovisko bývalého vedenia. Július Barczy v minulosti uvádzal, že hrad má byť sprístupnený postupne, resp. v etapách, avšak kvalitná obnova si podľa neho vyžaduje čas, keďže pri obnove sa riešili aj „skutočné problémy obnovy“, najmä eliminácia vlhkosti vybraných častí hradu, obnova historických prepojení priestorov, návrhy pre získanie územného rozhodnutia, zmluvný vzťah s obcou Krásnohorské Podhradie a nastavenie zložitej metodiky obnovy hradu a bezprostredného podhradja konzultovanej s pamiatkovými orgánmi.²

² <https://www.kosiceonline.sk/od-poziaru-hradu-krasna-horka-uplynulo-sest-rokov>

Súčasne bolo verejne komunikované, že cieľom projektu nemalo byť iba dosiahnutie stavu pred požiarom, ale komplexná revitalizácia celého hradného areálu, odstránenie nevhodných úprav z druhej polovice 20. storočia a začiatku 21. storočia a navrátenie vzhľadu hradu zo začiatku 20. storočia.³ Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie pristúpiť ku komplexnej obnove nebolo v dostupných stanoviskách predchádzajúceho vedenia prezentované ako samoučelné rozšírenie obnovy po požiari, ale ako postup odôvodňovaný stavom hradného areálu, potrebou jeho komplexnej revitalizácie, odstránením nevhodných zásahov z minulosti a pamiatkovými požiadavkami na obnovu hradu.

Rovnako je potrebné hodnotiť vyjadrenia týkajúce sa architekta Kucharoviča a zriadenia vlastného projekčného oddelenia Slovenského národného múzea. Andrea Predajňová uviedla, že Slovenské národné múzeum odstúpilo od zmluvy s architektom Kucharovičom, pričom „veci, ktoré sa diali okolo pána Kucharoviča, neboli férové vo vzťahu k nemu“. Ďalej uviedla, že Slovenské národné múzeum si zriadilo vlastné projekčné oddelenie, ktoré podľa nej nemalo skúsenosti s obnovou pamiatok, a že „toto je bod zlomu, ktorý spôsobil, že sme sa dostali do situácie, do akej sme sa dostali“.

Túto líniu kritiky následne Andrea Predajňová rozvinula aj v ďalšej časti programu, keď uviedla, že „sa robili ťahy“ v Slovenskom národnom múzeu, aby sa architekt Kucharovič „dostal preč“, a že „všetci v SNM vieme, kto je za týmto“.

Aj v tomto prípade možno rozlíšiť skutkovú rovinu a hodnotiacu rovinu vyjadrení. Skutočnosť, či došlo k uzatvoreniu zmluvy s architektom Kucharovičom, k odstúpeniu od tejto zmluvy, k zriadeniu vlastného projekčného oddelenia alebo k zmene zriaďovateľskej listiny Slovenského národného múzea, je overiteľná. Hodnotenie, že postup voči architektovi Kucharovičovi „nebol férový“, že sa v Slovenskom národnom múzeu mali robiť „ťahy“, aby sa architekt Kucharovič „dostal preč“, a že zriadenie projekčného oddelenia bolo „bodom zlomu“, ktorý spôsobil súčasnú situáciu, však predstavuje hodnotiaci úsudok založený na interpretácii týchto skutkových okolností.

Takéto vyjadrenia nemožno považovať za neutrálne skutkové tvrdenia o ukončení zmluvného vzťahu alebo o zmene projektového postupu. Ide o hodnotiace vyjadrenia, ktoré mohli u recipienta vyvolať dojem účelového alebo nekorektného postupu Slovenského národného múzea pri ukončení spolupráce s architektom Kucharovičom a pri následnom nastavení projektovej prípravy obnovy hradu.

Takéto hodnotenie však nemusí nevyhnutne vyplývať priamo z uvedených skutkových okolností. Odstúpenie od zmluvy s architektom, zmena projektového postupu alebo vytvorenie interného projekčného oddelenia mohli byť zo strany predchádzajúceho vedenia Slovenského národného múzea odôvodňované inými relevantnými dôvodmi, napríklad organizačnými, právnymi, odbornými, finančnými, časovými okolnosťami. Práve preto bolo potrebné, aby hodnotenie týchto skutkových okolností zo strany súčasného vedenia Slovenského národného múzea bolo vyvážené aj relevantným odlišným stanoviskom.

Relevantnosť sprostredkovania odlišného stanoviska v tejto otázke podporuje aj skutočnosť, že dôvody ukončenia spolupráce s architektom Kucharovičom boli v minulosti verejne komunikované. Podľa verejne dostupného stanoviska predchádzajúceho vedenia spolupráca s architektom Kucharovičom nenaplnila očakávania SNM, keďže ani prepracovaná štúdia podľa tohto stanoviska nerešpektovala požiadavky investora a nezodpovedala predstave o obnove takéhoto typu pamiatok. Z uvedených dôvodov sa investor rozhodol odstúpiť od zmluvy uzavretej s architektom Kucharovičom.⁴

Uvedené stanovisko tak predstavuje vecne relevantný odlišný pohľad na jednu z podstatných okolností, z ktorých vychádzalo kritické hodnotenie predchádzajúceho postupu pri obnove hradu.

³ <https://www.culture.gov.sk/ministerstvo/medialny-servis/aktuality-ministerstva-kultury/vlada-odsuhlasila-financne-zabezpecenie-revitalizacie-hradu-krasna-horka/>

⁴ <https://dennikn.sk/minuta/898717/>

V posudzovanom programe však bolo ukončenie spolupráce s architektom Kucharovičom prezentované najmä optikou súčasného vedenia Slovenského národného múzea.

Za týchto okolností bolo možné a vzhľadom na požiadavku objektívnosti a nestrannosti aj nevyhnutné, aby vysielateľ recipientom sprostredkoval aj existujúce odlišné stanovisko k dôvodom ukončenia spolupráce s architektom Kucharovičom, napríklad jeho stručnou reprodukciou alebo uvedením, že predchádzajúce vedenie Slovenského národného múzea tento krok v minulosti odôvodňovalo nespokojnosťou s výsledkami spolupráce a nerešpektovaním požiadaviek investora. Nešlo by pritom o mechanické vyvažovanie jednotlivých tvrdení, ale o sprostredkovanie relevantného odlišného hodnotenia okolnosti, ktorá tvorila podstatnú súčasť hlavnej kritickej línie programu.

Obdobne možno hodnotiť aj vyjadrenia týkajúce sa projektovej dokumentácie a technického stavu Horného hradu. Andrea Predajňová uviedla, že projektová dokumentácia na Horný hrad bola urobená až „na jar tohto roka“, že „nie je komplexná“, že sa „nerobila pasportizácia“, že v projektovej dokumentácii „vôbec nemáte naprojektované odvodňovanie“ a že „vôbec nie je riešená statika striech“. V ďalšej časti uviedla, že v rámci prípravných prác sa „odpílili tieto stropnice, tieto oceľové tiahla“ a že „sa narušila statika“.

Tieto vyjadrenia sa síce vzťahovali k stavu a priebehu obnovy Horného hradu, v kontexte programu však neboli prezentované ako neutrálne skutkové informácie, ale ako súčasť argumentácie smerujúcej ku kritickému hodnoteniu predchádzajúceho manažovania obnovy hradu. Ich celkové vyznenie smerovalo k záveru, že predchádzajúci postup bol odborným, projektovým alebo manažérskym zlyhaním, ktoré spôsobilo alebo prehĺbilo problémy s obnovou hradu. Ide teda o tvrdenia, ktoré síce môžu mať skutkový základ, avšak v rámci programu boli použité ako podklad pre hodnotiaci záver o nesprávnosti predchádzajúceho postupu.

Aj pri týchto otázkach je pritom možný odlišný vecný pohľad. Osoby zodpovedné za predchádzajúcu projektovú prípravu alebo realizáciu obnovy mohli uviesť vlastné vysvetlenie, napríklad k tomu, v akom štádiu sa projektová dokumentácia nachádzala, aký bol jej účel, či išlo o čiastkovú alebo úplnú dokumentáciu, aké povoľovacie alebo odborné procesy jej predchádzali, prečo neboli niektoré časti dokumentácie v danom štádiu spracované, prípadne ako mali byť riešené otázky statiky, odvodnenia alebo pasportizácie v ďalších fázach obnovy. Rovnako mohli vysvetliť povahu prípravných prác na Hornom hrade, ich účel, povolenia, odborný dohľad alebo dôvody, pre ktoré boli vykonané. Bez sprostredkovania takéhoto relevantného odlišného stanoviska zostalo hodnotenie týchto skutkových okolností v programe jednostranne naviazané na pohľad súčasného vedenia Slovenského národného múzea.

K tejto otázke pritom existovali verejne dostupné odlišné stanoviská. Bývalá projektová manažérka obnovy Erika Šmelková uviedla, že projektová dokumentácia na Horný hrad je dokončená, stavebné povolenie bolo vydané v septembri predchádzajúceho roka a dokumentácia je uložená na úložisku, pričom sa mali doladovať posledné detaily s rozpočtármi.⁵

Kritické vyjadrenia týkajúce sa prípravných prác na Hornom hrade a rizík spojených s obnovou Horného hradu po obnove dolného a stredného hradu boli súčasťou širšej argumentácie, podľa ktorej bol predchádzajúci postup obnovy nesprávny. Aj k tejto otázke však existovali verejne dostupné odlišné stanoviská. Slovenské národné múzeum už v minulosti verejne komunikovalo, že bude postupovať podľa schválenej etapizácie obnovy, pričom prvá etapa mala zahŕňať modernizáciu technickej infraštruktúry a obnovu podhradia, druhá etapa obnovu dolného a stredného hradu a tretia etapa rekonštrukciu Horného hradu.⁶

⁵ https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/744154-obnova-krasnej-horky-ma-niekoľkomesadne-meskanie-od-poziaru-hradu-ubehlo-uz-13-rokov/?utm_source=chatgpt.com

⁶ <https://www.muzeum.sk/pokracovanie-obnovy-hradu-krasna-horka-oznam/mid/394777/.html>

Za osobitne závažné možno považovať vyjadrenia, podľa ktorých Andrea Predajňová podala na Júliusa Barczyho trestné oznámenie, resp. bude podávať ďalšie trestné oznámenia, ktoré majú súvisieť „s obnovou, s manažmentom obnovy Krásnej Hôrky“. Samotná informácia o podaní trestného oznámenia je skutkovým tvrdením. V kontexte predmetného programu však takéto vyjadrenie môže vyvolávať u recipienta dojem, že predchádzajúce manažovanie obnovy hradu mohlo mať nielen odborné alebo organizačné nedostatky, ale potenciálne aj trestnoprávny rozmer. Takéto vyjadrenie preto významne posilňuje negatívne vyznenie celej argumentačnej línie programu voči bývalému vedeniu Slovenského národného múzea a osobám zapojeným do predchádzajúcej obnovy hradu.

Aj v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že Rada neposudzuje dôvodnosť alebo opodstatnenosť podaných trestných oznámení. Z hľadiska objektívnosti a nestrannosti programu je však podstatné, že informácia o trestných oznámeniach bola odvysielaná bez primeraného sprostredkovania stanoviska druhej strany, ktorý by recipientovi umožnil oboznámiť sa aj s iným relevantným pohľadom na tieto závažné tvrdenia.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že hoci odvysielané vyjadrenia Andrey Predajňovej nadväzovali na konkrétne okolnosti týkajúce sa priebehu obnovy hradu, v kontexte posudzovaného programu predstavovali najmä hodnotenie týchto skutkových okolností. Toto hodnotenie smerovalo k záveru, že dlhodobé neotvorenie hradu Krásna Hôrka bolo spôsobené predchádzajúcim spôsobom manažovania obnovy, najmä rozhodnutím pristúpiť ku komplexnej obnove, ukončením spolupráce s architektom Kucharovičom, zriadením vlastného projekčného oddelenia, nedostatkami projektovej dokumentácie a prípravnými prácami na Hornom hrade.

Takéto hodnotenie však nie je jediným možným záverom, ktorý možno z uvedených skutkových okolností vyvodiť. Pri obnove národnej kultúrnej pamiatky takého rozsahu je možné vecne argumentovať aj technickou, pamiatkovou, bezpečnostnou, architektonickou, právnou, administratívnou alebo finančnou náročnosťou obnovy, potrebou komplexného riešenia obnovy hradu a jeho okolia, požiadavkami verejného obstarávania, povoľovacími procesmi, odbornými stanoviskami alebo inými objektívnymi okolnosťami, ktoré mohli mať vplyv na dĺžku a spôsob obnovy.

Z hľadiska naplnenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť tak bolo potrebné, aby hodnotenie rozhodujúcich okolností, ktoré boli v programe použité ako základ pre kritické hodnotenie predchádzajúceho manažovania obnovy hradu Krásna Hôrka, nezostalo sprostredkované výlučne z pohľadu súčasného vedenia Slovenského národného múzea, ale aby bolo v primeranom rozsahu doplnené aj o relevantné odlišné stanovisko k predchádzajúcemu postupu pri obnove hradu.

Keďže takéto relevantné odlišné stanovisko nebolo v programe v primeranom rozsahu odvysielané ani sprostredkované, recipienti nedostali možnosť utvoriť si ucelenejší obraz o tom, ako možno jednotlivé skutkové okolnosti hodnotiť z pohľadu subjektov zodpovedných za predchádzajúcu projektovú prípravu, realizáciu alebo manažovanie obnovy hradu. V dôsledku toho zostalo hodnotenie príčin dlhodobého neotvorenia hradu Krásna Hôrka prezentované prevažne z pohľadu súčasného vedenia Slovenského národného múzea, a teda jednostranne.

Kancelária Rady má preto za to, že naplnenie objektívnosti a vyváženosti v prípade, kedy v programe odznelo hodnotenie skutkových okolností, ktoré bolo obsahovo spojené s pôsobením predchádzajúceho vedenia Slovenského národného múzea pri obnove hradu Krásna Hôrka, nespočíva v mechanickom vyvážení skutkových tvrdení novej generálnej riaditeľky Slovenského národného múzea Andrey Predajňovej ich vyvrátením, resp. popretím ale v potrebe poskytnúť priestor druhej strane sporu, ktorá by mohla legitímne uviesť aj iné relevantné a logické hodnotenie týchto skutkových okolností a umožniť tak recipientom vytvoriť si vlastný názor na prezentovanú problematiku.

* * *

Rade bolo dňa 18. 3. 2026 doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania, v ktorom uviedol nasledovné:

Účastník konania v úvode svojho vyjadrenia uvádza, že relácia *Klub komunálnej politiky* je diskusným programom zameraným na aktuálne témy miest a obcí východného Slovenska. Podľa účastníka konania tvorcovia programu dbajú na zákonnú a morálnu povinnosť zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu, pričom za kľúčový predpoklad považujú kvalitnú a poctivú prípravu moderátorky.

Účastník konania ďalej vo svojom podaní vyjadruje nesúhlas so závermi Rady uvedenými v oznámení o začatí správneho konania, podľa ktorých v programe v dostatočnej miere neodznili iné relevantné názory, pohľady alebo protiargumenty a moderátorka tieto vyjadrenia dostatočne nevyvažovala. Účastník konania namietla, že moderátorka hostí konfrontovala aj s kritikou, kládla im vyvažujúce a doplňujúce otázky, usmerňovala diskusiu a opisovala genézu obnovy hradu aj termínov jeho znovuoživenia.

Na podporu uvedeného účastníka konania poukazuje na úvod diskusie, v ktorom moderátorka uviedla, že hrad Krásna Hôrka pred 13 rokmi zasiahol požiar, odvtedy je pre verejnosť zatvorený, verejnosť bola opakovane konfrontovaná s nenaplnenými príslubami otvorenia v rokoch 2017, 2021 a 2023 a že dlhá prestávka nie je len technickým problémom, keďže obnova naráža aj na rôzne chyby. Podľa účastníka konania už týmto úvodom moderátorka zasadila tému do širšieho kontextu.

Účastník konania ďalej argumentuje, že bývalý riaditeľ SNM - MB J. Barczy bol do posudzovaného programu pozvaný, avšak účasť v diskusii odmietol. Podľa účastníka konania napriek tomu nebola jeho pozícia v programe úplne opomenutá, pretože moderátorka v priebehu diskusie sprostredkovala informáciu vychádzajúcu z jeho vyjadrenia pre STVR. Moderátorka v tejto súvislosti uviedla, cit.: „*Podľa mojich informácií, teda pre STVR Július Barczy uviedol, že na Horný hrad bolo vyhotovené stavebné povolenie.*“. V nadväznosti na toto tvrdenie moderátorka požiadala A. Predajňovú o reakciu, keď sa jej pýtala, či takéto stavebné povolenie mohlo byť vydané aj napriek tomu, že podľa jej tvrdenia nebola k dispozícii projektová dokumentácia. Účastník konania z uvedeného vyvodzuje, že moderátorka do diskusie vniesla aj odlišné stanovisko osoby, ktorej sa kritické vyjadrenia mohli týkať, a vytvorila priestor na vysvetlenie rozporu medzi prezentovanými tvrdeniami.

Účastník konania zároveň poukazuje na to, že moderátorka v podstatnej časti diskusie kládla hostom programu A. Predajňovej a Š. Kúnovi vyvažujúce otázky týkajúce sa spôsobu obnovy hradu, ako aj možnosti jeho skoršieho sprístupnenia verejnosti. Vo vzťahu k A. Predajňovej účastník konania poukázal najmä na otázku moderátorky: „*Prečo je podľa vás teda tá kompletná rekonštrukcia, ako by to teda vyzeralo, keby sa otvoril hrad po požiari a nerobila by sa kompletná rekonštrukcia? Dalo by sa to otvoriť a popri tom rekonštruovať hrad? Bolo by to takto možné?*“ Moderátorka sa následne s obdobnou otázkou obrátila aj na starostu obce Š. Kúna, ktorého sa pýtala, či by bolo z pohľadu obce a cestovného ruchu výhodnejšie, ak by sa hrad otvoril po piatich rokoch a následne by sa pokračovalo v rekonštrukcii, alebo či bola potrebná komplexná rekonštrukcia. Podľa účastníka konania tieto otázky preukazujú snahu moderátorky viesť diskusiu vyváženú.

Účastník konania v tejto súvislosti uviedol, že starostu obce Štefana Kúna, ktorý je vo funkcii od roku 2022, možno považovať za zainteresovanú osobu aj z pohľadu hodnotenia postupu bývalého vedenia SNM, pričom jeho zapojenie do diskusie a otázky adresované jeho osobe podľa účastníka konania prispevali k vyváženosti relácie.

V súvislosti s časťou diskusie týkajúcou sa J. Barczyho, v ktorej A. Predajňová uviedla, že sa k jeho osobe nebude vyjadrovať z dôvodu podaného trestného oznámenia, a zároveň poukázala na podávanie ďalších trestných oznámení súvisiacich s obnovou a manažmentom obnovy hradu, účastník konania

uvádza, že tieto vyjadrenia predstavovali skutkové tvrdenia hostky programu. Podľa účastníka konania ich preto nemožno považovať za kriticky vyznievajúce vyjadrenia.

Účastník konania ďalej uvádza, že vzhľadom na diskusný formát programu a účasť viacerých hostí nemožno od vysielateľa požadovať, aby bol v rámci programu okamžite poskytnutý priestor na vyjadrenie všetkým subjektom, ktorých sa téma mohla dotýkať alebo ktoré boli v rámci programu zmienené. Podľa účastníka konania by takýto postup nebol v danom formáte ani potrebný, ani prakticky realizovateľný, keďže poskytovanie priestoru na reakciu ku každému jednotlivému vyjadreniu hostí, resp. neustále vstupovanie moderátorky do diskusie, by viedlo k reťazeniu ďalších reakcií a k neprimeranému rozširovaniu diskusie. Účastník konania má za to, že objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky bola zabezpečená profesionálnym vedením diskusie zo strany moderátorky, rôznorodosťou zúčastnených hostí, aktuálnosťou témy, ako aj skutočnosťou, že rekonštrukcia hradu Krásna Hôrka a jeho dlhodobu očakávané znovuoživenie predstavujú verejne známu a dlhodobu diskutovanú tému.

Účastník konania vo svojom podaní zároveň namieťa, že Rada v oznámení o začatí správneho konania poukazuje len na niektoré témy, ktoré boli predmetom posudzovaného programu, pričom podľa účastníka konania neposudzovala program ako celok, najmä jeho celkové vyznenie a vyváženosť.

Podľa účastníka konania požiadavku vyváženosti nemožno uplatňovať mechanicky. Jej uplatnenie musí byť prispôsobené špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu, najmä téme programu, typu programu, jeho kontextu a spoločenským okolnostiam. Účastník konania v tejto súvislosti poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžo 33/2013, podľa ktorej pojmy objektívnosť a nestrannosť predstavujú pružné právne pojmy, ktoré nemožno presne právne definovať a ktorých obsah závisí od okolností konkrétneho prípadu.

Účastník konania ďalej poukazuje na to, že pri hodnotení konkrétneho prípadu je potrebné zohľadniť účel zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť. V tejto súvislosti odkazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, v ktorom súd uviedol, cit.: „... týmto zákonným obmedzením slobody prejavu...sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politickopublicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti...zároveň môžu...znamenáť ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti... V uvedených intenciách sú povinné orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať obmedzenie slobody prejavu vyplývajúce z § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní.“

Účastník konania v tejto súvislosti konštatuje, že z nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu alebo programu aktuálnej publicistiky nie je samoučelné dosahovanie mechanickej vyváženosti ani samoučelné zabezpečovanie mechanickej oponentúry zo strany moderátora. Podľa účastníka konania je účelom tejto povinnosti predovšetkým ochrana ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia a mravnosti.

V nadväznosti na uvedené účastník konania opätovne uvádza, že úlohou moderátora nie je poskytovať protinázor ku každému vyjadreniu hosta. Takýto postup by podľa účastníka konania mohol viesť k falošnej, resp. mechanickej vyváženosti, ktorá nezodpovedá účelu požiadavky objektívnosti programu. Pri posudzovaní dodržania povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky je preto podľa účastníka konania potrebné hodnotiť odvysielaný program komplexne, a to najmä z hľadiska jeho celkového kontextu, vyznenia a vyváženosti. Účastník konania má za to, že v danom prípade nepostačuje, aby sa správny orgán pri hodnotení zameral iba na jednotlivé vyjadrenia hosta bez zohľadnenia celkového obsahu a vyznenia posudzovaného programu.

Účastník konania zároveň namietal, že pri posudzovaní dodržania povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu nemožno vychádzať výlučne z hodnotenia kvality výkonu moderátorky. V tejto súvislosti účastník konania poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 7 As 23/2010, v ktorom súd uviedol: „*Stěžovatelka však vystupovala v roli správního orgánu ukládajícího sankce, nikoli v roli odborného recenzenta či manažera příslušné redakce, kterým by jistě příslušelo hodnotit předmětnou reportáž z hlediska její kvality.*“.

Účastník konania ďalej poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014 (bod 76), cit.: „*Občania (recipienti informácií) nie sú, „šedá masa“, rozhodovanie a utváranie názorov ľudí nie je závislé od jednej spravodajskej relácie a v nej odprezentovaných názorov alebo jednej krátkej správy či jednej politicko-publicistickej diskusie. V dobe plurality zdrojov informácií je v zásade každá téma týkajúca sa verejného (politického) života predmetom diskusie na viacerých verejných fórach a v publicistických príspevkoch či rozmanitých spravodajských programoch viacerých médií.*“.

V tejto súvislosti účastník konania uvádza, že témam, na ktoré Rada poukázala v oznámení o začatí správneho konania, sa venoval nielen v posudzovanom programe, ale aj na všetkých svojich programových službách, tak rozhlasových, ako aj televíznych, v rámci svojich spravodajských programov, ale aj programov aktuálnej publicistiky.

Účastník konania ďalej poukazuje na otázku legitímneho cieľa obmedzenia slobody prejavu. S odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014 uvádza, že požiadavka objektívneho a nestranného informovania predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu vysielateľa, ktoré je prípustné len vtedy, ak v konkrétnom prípade sleduje ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia alebo mravnosti.

Podľa účastníka konania z oznámenia o začatí správneho konania nie je zrejmé, s ktorým z uvedených kvalifikovaných verejných záujmov mala byť uplatnená sloboda prejavu účastníka konania v kolízii. Účastník konania má za to, že odvysielaním predmetného programu nedošlo ku kolízii s konkrétnym verejným záujmom, ktorý by odôvodňoval obmedzenie slobody prejavu vysielateľa alebo intervenciu zo strany štátu, resp. Rady.

Na základe uvedených skutočností má účastník konania za to, že odvysielaním predmetného programu nedošlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., a navrhuje aby Rada správne konanie č. 0105/SKO/2026 vedené voči nemu zastavila, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

* * *

Účastník konania vo svojom podaní poukazuje na úvod diskusie, v ktorom moderátorka pripomenula požiar hradu Krásna Hôrka, jeho dlhodobé uzavretie, opakovane nenaplnené termíny jeho znovuoživenia a skutočnosť, že obnova podľa jej slov narážala aj na rôzne chyby. Účastník konania týmto argumentom dôvodí, že moderátorka už v úvode relácie zasadila predmetnú tému do širšieho kontextu, a že už samotný spôsob otvorenia diskusie mal podľa jeho názoru prispieť k vyváženému a nestrannému uchopeniu témy programu.

Takto formulovaný úvod však nemožno bez ďalšieho považovať za vyvažujúci prvok. Naopak, zmienka o opakovane nenaplnených termínoch a „rôznych chybách“ mohla vytvoriť rámec celého programu, v ktorom bola následná kritika bývalého vedenia SNM vnímaná ako potvrdenie už naznačenej problematiky predchádzajúceho postupu. Úvod do diskusie mohol recipientovi sprostredkovať základné východiská témy, avšak neposkytol relevantnú názorovú protiváhu k neskôr prezentovaným tvrdeniam týkajúcim sa zodpovednosti bývalého vedenia SNM, stavu projektovej dokumentácie, manažovania obnovy alebo podaných trestných oznámení. Chronologické uvedenie témy tak nemohlo

nahradiť povinnosť vysielateľa zabezpečiť, aby v programe ako celku nebol jednostranne prezentovaný určitý výklad príčin a zodpovednosti za stav obnovy hradu.

K argumentu účastníka konania, že J. Barczy bol do programu pozvaný, avšak účasť odmietol, Kancelária Rady uvádza, že ak osoba, ktorej sa kritické tvrdenia týkajú, účasť v diskusii odmietne, vysielateľ tým nie je automaticky zbavený povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť (a teda aj vyváženosť) programu iným primeraným redakčným spôsobom. Môže tak urobiť **odvysielaním alebo sprostredkovaním (zreprodukovaním) iných relevantných stanovísk** v priebehu programu alebo **samotným znením otázok položených moderátorom**, ktoré v sebe zahŕňajú aj stanovisko, resp. názor druhej strany sporu, alebo sú polemizujúce či spochybňujúce voči stanovisku zastávanému hosťom programu, a teda majú vyvažujúci účinok a zabezpečujú pluralitu názorov.

Kancelária Rady berie na vedomie argumentáciu účastníka konania, že moderátorka v rámci programu sprostredkovala informáciu, podľa ktorej J. Barczy pre STVR uviedol, že na Horný hrad bolo vyhotovené stavebné povolenie, a následne požiadala A. Predajňovú o reakciu na tento údaj. Táto skutočnosť však podľa Kancelárie Rady nepostačuje na záver, že stanovisko osoby, ktorej sa kritické vyjadrenia týkali, bolo v relácii sprostredkované v primeranom rozsahu, resp. že kritické tvrdenia týkajúce sa predchádzajúceho postupu pri obnove hradu boli v programe primerane vyvážené. Skutočnosť, že moderátorka sprostredkovala jednu informáciu vychádzajúcu z vyjadrenia J. Barczyho, konkrétne tvrdenie o stavebnom povolení na Horný hrad, nemožno považovať za plnohodnotné sprostredkovanie jeho stanoviska ku všetkým podstatným kritickým tvrdeniam, ktoré v relácii odzneli, najmä vzhľadom na to, že tieto tvrdenia neboli v programe primerane vyvážené ani iným spôsobom.

Účastník konania zároveň poukazuje na to, že moderátorka v podstatnej časti diskusie kládla A. Predajňovej a Š. Kúnovi podľa jeho názoru vyvažujúce otázky týkajúce sa spôsobu vedenia rekonštrukcie hradu a možností jeho postupného alebo komplexného sprístupnenia. Z tejto skutočnosti účastník konania vyvodzuje, že moderátorka diskusiu nevedla jednostranne, ale naopak vytvárala priestor na vysvetlenie rôznych aspektov zvoleného postupu rekonštrukcie.

Kancelária Rady berie na vedomie argumentáciu účastníka konania, podľa ktorej otázky moderátorky adresované A. Predajňovej a Š. Kúnovi preukazujú snahu viesť diskusiu vyvážene. Uvedené otázky však podľa Kancelárie Rady nesmerovali k vyváženiu podstatných kritických tvrdení, ktoré v programe odzneli vo vzťahu k bývalému vedeniu SNM.

Predmetné otázky sa týkali najmä toho, či bolo z praktického hľadiska možné hrad po požiari sprístupniť skôr a rekonštrukciu realizovať postupne, alebo či bola potrebná komplexná rekonštrukcia. Išlo teda o otázky smerujúce k spôsobu obnovy hradu, nie k posúdeniu dôvodnosti kritiky predchádzajúceho manažovania obnovy. Tieto otázky neposkytovali odpoveď na to, či bývalé vedenie SNM skutočne postupovalo nesprávne a v čom malo prípadné pochybenie spočívať. Zároveň aj k týmto otázkam mohli existovať rôzne odborné názory, ako aj procesné, technické, pamiatkové alebo administratívne okolnosti, ktoré mohli ovplyvniť možnosti skoršieho sprístupnenia hradu. Posúdenie toho, či a v akom rozsahu bolo možné hrad sprístupniť skôr, preto nemožno založiť výlučne na pohľade aktuálneho vedenia SNM a subjektov dotknutých dôsledkami dlhodobého uzavretia hradu.

Práve v tejto súvislosti malo relevantný význam odvysielanie alebo sprostredkovanie stanoviska druhej strany sporu, ktoré mohlo objasniť, či skoršiemu sprístupneniu hradu nebránili objektívne okolnosti, zvolené procesné postupy, požiadavky pamiatkovej ochrany, projektovej prípravy alebo iné relevantné faktory. Keďže v programe nebol sprostredkovaný takýto relevantný odlišný pohľad, otázky moderátorky síce otvorili tému možného skoršieho sprístupnenia hradu, ale neposkytli recipientovi dostatočný základ na posúdenie, či bývalé vedenie SNM v tejto otázke skutočne postupovalo nesprávne.

Účastník konania ďalej argumentuje, že vzhľadom na postavenie Štefana Kúna ako starostu obce Krásnohorské Podhradie od roku 2022 bolo možné jeho pohľad považovať za relevantný aj pri hodnotení postupu bývalého vedenia SNM. Z uvedeného účastník konania vyvodzuje, že jeho účasť v diskusii, ako aj otázky moderátorky smerujúce na jeho osobu, prispievali k vyváženosti programu.

Pokiaľ ide o vyjadrenia starostu obce Š. Kúna, Kancelária Rady konštatuje, že tieto bolo možné vnímať predovšetkým ako pohľad samosprávy a miestnej komunity na dôsledky dlhodobého uzavretia hradu, keďže obec Krásnohorské Podhradie je dlhodobým uzavretím hradu bezprostredne dotknutá, a to najmä z hľadiska života obce, cestovného ruchu a regionálnych dopadov obnovy hradu. Z tejto skutočnosti však ešte nevyplýva, že starosta obce predstavoval relevantnú názorovú protiváhu k vyjadreniam týkajúcim sa postupu bývalého vedenia SNM.

Jeho vyjadrenia sa týkali najmä dopadov uzavretia hradu na obec a praktických očakávaní samosprávy vo vzťahu k jeho sprístupneniu. Nepredstavovali však vecnú reakciu na otázky vnútorného riadenia obnovy zo strany SNM, projektovej prípravy, rozhodnutí prijatých v predchádzajúcom období ani prípadnej zodpovednosti bývalého vedenia SNM za dlhodobý stav obnovy hradu. Preto ich nemožno považovať za vyvažujúci prvok vo vzťahu k tým kritickým tvrdeniam, ktoré smerovali k predchádzajúcemu manažovaniu obnovy hradu.

Kancelária Rady sa nestotožňuje s argumentom účastníka konania, podľa ktorého vyjadrenia A. Predajňovej o podanom trestnom oznámení na J. Barczyho, ako aj o ďalších trestných oznámeniach súvisiacich „s obnovou, s manažmentom obnovy Krásnej Hôrky“, nemožno považovať za kriticky vyznievajúce, pretože tieto mali povahu skutkových tvrdení.

Je pravdou, že samotná informácia o podaní trestného oznámenia predstavuje skutkové tvrdenie. Táto skutočnosť však nevylučuje, že v konkrétnom kontexte môže mať takéto tvrdenie výrazne hodnotiaci charakter. V posudzovanom programe vyjadrenie o trestných oznámeniach neodznalo izolovane, ale nadväzovalo na širšiu argumentačnú líniu, v rámci ktorej boli príčiny dlhodobého neotvorenia hradu Krásna Hôrka spájané s predchádzajúcim spôsobom manažovania obnovy.

V takomto kontexte mohla informácia o podanom trestnom oznámení a o pripravovaných ďalších trestných oznámeniach u recipienta vyvolať dojem, že predchádzajúce manažovanie obnovy hradu malo nielen odborné, organizačné alebo administratívne nedostatky, ale potenciálne aj trestnoprávny rozmer. Takéto vyjadrenie **preto mohlo u recipienta prehĺbiť negatívne vnímanie postupu bývalého vedenia Slovenského národného múzea a osôb zapojených do predchádzajúcej fázy obnovy hradu.**

Kancelária Rady zdôrazňuje, že neposudzuje dôvodnosť, opodstatnenosť ani pravdivosť podaných alebo avizovaných trestných oznámení. Z hľadiska povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť programu je rozhodujúci spôsob redakčného spracovania tejto informácie, kontext, v ktorom odznala, ako aj to, či jej prezentácia nevytvárala u recipienta neodôvodnený dojem, že samotné podanie trestného oznámenia potvrdzuje pochybenie dotknutých osôb.

V posudzovanom prípade informácia o podaných a avizovaných trestných oznámeniach odznala bez relevantného vyjadrenia dotknutej osoby, prípadne bez sprostredkovania takého vyjadrenia zo strany vysielateľa. Na základe uvedeného má Kancelária Rady za to, že hoci vyjadrenia A. Predajňovej formálne nadväzovali na konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa priebehu obnovy hradu, v celkovom kontexte posudzovaného programu pôsobili ako hodnotenie týchto okolností. Toto hodnotenie smerovalo k záveru, že dlhodobé neotvorenie hradu Krásna Hôrka bolo spôsobené predchádzajúcim spôsobom manažovania obnovy. Práve zaradenie informácie o trestných oznámeniach do tejto argumentačnej línie zvyšovalo intenzitu negatívneho vyznenia voči bývalému vedeniu SNM, a preto bolo potrebné, aby bola takéto informácia sprevádzaná primeraným zásahom moderátora smerujúcim k jej vyváženiu.

Kancelária Rady sa nestotožňuje ani s argumentom účastníka konania, že vzhľadom na diskusný formát programu a účasť viacerých hostí nebolo možné a ani potrebné zabezpečiť priestor na vyjadrenie subjektom, ktorých sa kritické tvrdenia v programe týkali. Kancelária Rady súhlasí a zdôrazňuje, že povinnosť podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nemožno vykladať mechanicky, t. j. ako povinnosť zabezpečiť bezprostrednú reakciu na každý výrok hosta alebo účasť všetkých subjektov, ktorých sa diskutovaná téma mohla dotýkať. Kancelária Rady v tejto súvislosti neposudzuje, či bola na každé jednotlivé vyjadrenie zabezpečená okamžitá reakcia, ale to, či spôsob spracovania témy a vedenia diskusie nevedol k jednostrannému prezentovaniu záverov o príčinách dlhodobého neukončenia obnovy hradu a o zodpovednosti bývalého vedenia SNM.

V posudzovanom prípade kritické vyjadrenia nesmerovali k okrajovej alebo vedľajšej otázke, ale týkali sa samotného jadra diskutovanej témy, t. j. príčin dlhodobého neukončenia obnovy hradu Krásna Hôrka. Tvrdenia o predchádzajúcom manažovaní obnovy, projektovej dokumentácii, prípravných prácach na Hornom hrade, postupe bývalého vedenia SNM a o podaných alebo avizovaných trestných oznámeniach boli spôsobilé ovplyvniť celkové vyznenie programu vo vzťahu k otázke zodpovednosti za tento stav.

Ani skutočnosť, že posudzovaný program bol vedený formou diskusie viacerých hostí, sama osebe nepreukazuje splnenie povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Podstatné je, či spôsob vedenia diskusie a obsah odvysielaných vyjadrení zabezpečili, aby tvrdenia významné pre posúdenie príčin dlhodobého neukončenia obnovy hradu neboli prezentované jednostranne.

Ako už bolo uvedené vyššie v rámci analýzy posudzovaného programu, v predmetnom prípade išlo o tému týkajúcu sa verejného záujmu, a preto je potrebné, aby boli tvrdenia o príčinách a zodpovednosti za vzniknutý stav prezentované spôsobom, ktorý recipientovi umožní vytvoriť si **názor na diskutovanú tému na základe rozmanitých, pluralitných, resp. rôznorodých informácií.**

Z uvedených dôvodov Kancelária Rady nepovažuje argument účastníka konania založený na diskusnom formáte programu za dôvodný. V predmetnej veci nejde o požiadavku mechanickej vyváženosti alebo reakcie na každý jednotlivý výrok, ale o absenciu dostatočného vyváženia kritických tvrdení, ktoré boli významné pre celkové vyznenie programu vo vzťahu k bývalému vedeniu SNM a osobám zapojeným do predchádzajúcej fázy obnovy hradu.

Námietka účastníka konania, podľa ktorej Rada v oznámení o začatí správneho konania vychádzala iba zo selektívne vybraných častí programu a opomenula jeho celkové vyznenie, nie je opodstatnená. Rada pri posudzovaní naplnenia povinnosti podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. hodnotí odvysielaný program v jeho obsahovej, tematickej a dramaturgickej celistvosti, vrátane spôsobu vedenia diskusie, formulácie otázok, výberu hostí, prezentácie jednotlivých stanovísk a toho, či program ako celok poskytol recipientovi dostatočný skutkový základ na vytvorenie vlastného názoru na diskutovanú tému. Poukázanie na konkrétne časti programu v oznámení o začatí správneho konania predstavuje iba konkretizáciu dôvodov, pre ktoré vzniklo podozrenie z porušenia zákonnej povinnosti, nie dôkaz o tom, že Rada rezignovala na hodnotenie programu ako celku. Ak sa teda účastník konania odvoláva na znenie oznámenia o začatí predmetného správneho konania, je potrebné uviesť, že obsah oznámenia o začatí správneho konania vymedzuje iba možný obsah a rozsah porušenia zákona, ktorý sa v priebehu konania môže prehodnotiť, a záväzným rozhodnutím vymedzujúcim obsah povinnosti a jej porušenie, je až výrok rozhodnutia Rady.

Účastník konania ďalej vo svojom vyjadrení namieta, že požiadavku objektivnosti a nestrannosti nemožno vykladať ako požiadavku formálnej alebo mechanickej vyváženosti. S odkazom na judikaturu Najvyššieho súdu SR poukazuje na to, že objektivnosť a nestrannosť sú pružné právne pojmy, ktorých obsah je potrebné posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu. Zároveň uvádza, že pri hodnotení vyváženosti je potrebné prihliadať najmä na tému programu, typ programu a jeho kontext. S odkazom na nález Ústavného súdu SR zdôrazňuje, že účelom tejto povinnosti nie je zabezpečovanie mechanickej

oponentúry zo strany moderátora ani poskytovanie protinázoru ku každému vyjadreniu hosta, ale ochrana ústavne relevantných hodnôt podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Podľa účastníka konania je preto potrebné program hodnotiť komplexne, najmä z hľadiska jeho celkového kontextu, vyznenia a vyváženosti.

S odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 307/2014 Kancelária Rady konštatuje, že z uvedeného nálezu ústavného súdu vyplýva, že účelom povinnosti objektívnosti nie je samoučelná a mechanická vyváženosť, ale ochrana ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR – t. j. práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti. Z účelu zákonnej povinnosti objektívnosti a z jej naviazanosti na vyššie uvedené ústavné hodnoty vyplýva, že rozhodovacia činnosť Rady pri posudzovaní objektívnosti programov nemôže vychádzať iba z mechanickej aplikácie vyváženosti, ale musí dbať na ochranu všetkých týchto ústavných hodnôt súčasne. Týmito hodnotami, ktoré je Rada povinná pri svojom rozhodovaní chrániť, je teda nielen právo verejnosti na prístup k dôveryhodným, nestranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. právo verejnosti byť objektívne a nestranne informovaná o veciach verejného záujmu a spoločensky relevantných témach (ktoré možno podradiť pod „práva iných“ v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR), ale aj iné práva a slobody (napr. osobnostné práva – právo na ochranu dobrej povesti a právo na rešpektovanie súkromného života) a iné ústavné hodnoty ako bezpečnosť štátu (vrátane informačnej bezpečnosti štátu), verejný poriadok (napr. ochrana spoločenských skupín pred nenávisťnými prejavmi), verejné zdravie a mravnosť. Povinnosť vysielateľa chrániť aj tieto iné ústavné hodnoty má teda vplyv na to, aký spôsob a aká miera vyváženosti programu inými názormi alebo stanoviskami bude vyžadovaná pri posudzovaní konkrétneho programu.

Z vyššie uvedených princípov vyplýva, že **požiadavka vyváženosti** spravodajského programu alebo programu aktuálnej publicistiky **neznamená „mechanickú“ vyváženosť**, v zmysle ktorej by museli dostať úplne rovnaký priestor zástancovia dvoch veľmi vyhranených a protichodných, resp. polaritných názorov, pretože vynucovanie takejto „mechanickej“ vyváženosti by bolo založené na mylnom predpoklade, že „pravda je uprostred“, čo by v konečnom dôsledku **mohlo viesť k skresleniu objektívneho obrazu reality alebo k podpore pozícií, ktoré sú v rozpore s ústavnými alebo všeobecne uznávanými hodnotami**. Snaha niektorých médií o mechanickú vyváženosť, ktorá sa prejavuje takým spôsobom, že sa mechanicky poskytne rovnaký priestor na vyjadrenie dvom veľmi vyhraneným a protichodným pohľadom, pričom sa neprihliada na relevanciu jednotlivých názorov alebo na ústavné alebo všeobecne uznávané hodnoty, býva často predmetom kritiky v odbornej literatúre (napr. McQuail, D.: Žurnalistika a spoločnosť. Praha: Karolinum, 2016, s. 117; Křeček J. a kol.: Vyváženost ve vysílání. Praha: Grada, 2022, s. 26–27; Remišová, A.: Etika médií. Bratislava: Kalligram, 2010, s. 210).

V rámci komparatívnej právnej argumentácie možno poukázať na štandardy britského mediálneho regulátora Ofcom (Vysielací kódex Ofcomu), ktoré sa týkajú „náležitej nestrannosti“ (*due impartiality*) spravodajských programov. Vysielací kódexu Ofcomu uvádza, že „náležitá nestrannosť“ (*due impartiality*), ktorá musí byť dodržaná v spravodajských programoch, **„neznamená, že každému názoru musí byť venovaný rovnaký časový priestor alebo že každý argument a každý aspekt každého argumentu musí byť zastúpený.“** Britský regulátor vo svojom kódexe uvádza, že prístup k „náležitej nestrannosti“ sa môže líšiť v závislosti od kontextu, povahy témy, typu programu a kanálu, pravdepodobného očakávania divákov atď. Kontext zahŕňa (okrem iného) stupeň ujmy, ktorú by mohlo spôsobiť zaradenie určitého druhu materiálu do programu, službu, v ktorej sa materiál vysiela, čas vysielenia, skutočnosť, aké ďalšie programy sú naplánované pred a po príslušnom programe, pravdepodobnú veľkosť a zloženie potenciálneho publika a pravdepodobné očakávania publika, rozsah, v akom je možné upozorniť potenciálnych divákov na povahu obsahu a účinok materiálu na

divákov alebo poslucháčov, ktorí sa s ním môžu stretnúť nevedomky.⁷ Podľa usmernenia 1.42 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Zachovanie náležitej nestrannosti si nevyžaduje aby vysielateľ zaradil každý argument na určitú tému alebo aby v každom prípade poskytol priamo protichodný argument k argumentu prezentovanému v programe.“ Podľa usmernenia 1.43 Vysielacieho kódexu Ofcomu „Aby sa zachovala náležitá nestrannosť, **nie vždy je potrebné prezentovať opačný názor, ktorý je v rozpore s názormi väčšiny alebo v rozpore s preukázanou skutočnosťou.** Či bola alebo nebola zachovaná náležitá nestrannosť, bude tiež závisieť od celého radu ďalších faktorov, ako sú: povaha programu, prezentácia argumentov programu; transparentnosť jeho agendy, publikum, ktorému je určený a očakávania divákov.“ Odborná literatúra k posudzovaniu „náležitej nestrannosti“ vo Veľkej Británii uvádza: „Ve Veľkej Británii je princíp náležitej nestrannosti (to znamená **stupne nestrannosti príměřené danému problému**; nikdo by např. neočekával, že novinář bude nestranný při referování o sporu mezi ilegální Irskou republikánskou armádou (IRA) a britskou vládou, nebo mezi Pol Potem a jeho demokratickými kambodžskými odpůrci)...“ (McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 73)

Vzhľadom na to, že názorovú pluralitu a vyváženosť je potrebné zabezpečiť najmä v programoch, ktorých predmetom je téma, ktorú možno považovať za tému verejného záujmu, a vzhľadom na negatívne a kriticky vyznievajúce vyjadrenia na adresu bývalého vedenia Slovenského národného múzea, bolo stanovisko samotného bývalého riaditeľa SNM - MB alebo iných zainteresovaných osôb, **relevantným a významným názorom druhej strany** sporu týkajúceho sa záležitosti verejného záujmu a takéto stanovisko **nemožno považovať za nedôležitý alebo irelevantný názor irelevantného aktéra.** Odvysielanie alebo sprostredkovanie takéhoto stanoviska v rámci posudzovaného programu **by teda nebolo uplatnením mechanickej vyváženosti.**

Práve komplexné posúdenie programu, na ktoré poukazuje aj účastník konania, vedie Kanceláriu Rady k záveru, že predmetné kritické tvrdenia neboli v programe dostatočne vyvážené relevantným odlišným stanoviskom dotknutej osoby alebo iných zainteresovaných osôb ako názorovej protistrany.

Kancelária Rady teda neposudzovala program iba na základe jednotlivých vyjadrení hosta vytrhnutých z kontextu, ako namieta účastník konania. Naopak, hodnotila ich vo vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na celkové vyznenie programu, predmet diskusie a spôsob, akým bola v programe prezentovaná otázka príčin a zodpovednosti za dlhodobý stav obnovy hradu. Z tohto pohľadu nešlo o požiadavku falošnej alebo mechanickej vyváženosti, ale o požiadavku, aby pri závažných kritických tvrdeniach smerujúcich voči bývalému vedeniu SNM nebol recipientovi sprostredkovaný iba jeden interpretačný rámec.

Účastník konania ďalej namieta, že pri posudzovaní dodržania povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu nemožno vychádzať výlučne z hodnotenia kvality výkonu moderátorky. V tejto súvislosti účastník konania poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 7 As 23/2010, v ktorom súd uviedol: „*Stěžovatelka však vystupovala v roli správního orgánu ukládajícího sankce, nikoli v roli odborného recenzenta či manažera příslušné redakce, kterým by jistě příslušelo hodnotit předmětnou reportáž z hlediska její kvality.*“

Odkaz účastníka konania na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky nie je v rozpore s postupom Kancelárie Rady. Kancelária Rady nehodnotí program z pohľadu jeho redakčnej kvality, ale z pohľadu splnenia zákonnej povinnosti objektivnosti a nestrannosti. V tomto prípade posudzuje najmä to, či v programe bola zabezpečená vyváženosť a názorová pluralita a či v ňom odznelo aj stanovisko druhej strany sporu. Takéto posúdenie patrí do právomoci Rady ako správneho orgánu dohliadajúceho na dodržiavanie zákona č. 264/2022 Z. z.

⁷ Vid' 5. časť Vysielacieho kódexu Ofcomu („Náležitá nestrannosť a náležitá presnosť“) dostupná na <https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/broadcast-code/section-five-due-impartiality-accuracy>, s. 5.

K odkazu účastníka konania na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, podľa ktorého občania, resp. recipienti informácií nie sú „šedá masa“, pretože existuje pluralita informačných zdrojov, možno podotknúť, že od roku 2014, kedy bol predmetný nález sp. zn. II. ÚS 307/2014 vydaný, sa objavili nové poznatky o tom, ako funguje utváranie názorov a ako fungujú algoritmy sociálnych sietí, z ktorých mnohí ľudia čerpajú väčšinu informácií o politickom a spoločenskom dianí (a prostredníctvom ktorých sú zdieľané a šírené aj informácie z „klasických“ médií). Tieto nové empirické poznatky do veľkej miery spochybňujú predpoklady o utváraní názorov recipientmi informácií, z ktorých vychádzal nález sp. zn. II. ÚS 307/2014. Z nových výskumov týkajúcich sa fungovania súčasných médií vyplýva, že názory jednotlivcov sú manipulovateľné algoritmi sociálnych sietí, ktoré ľuďom vopred vyberajú informácie podľa ich preferencií a uzatvárajú ich tak do informačných „bublín“, v ktorých sa nestretávajú s rôznorodými názormi a informáciami, ktoré by spochybňovali alebo konfrontovali ich názory a podnecovali by ich k hľadaniu pravdy, ale stretávajú sa tam najmä s názormi a informáciami, ktoré zodpovedajú ich vopred vytvoreným predsudkom a postojom (tzv. echo chambers). Z nových poznatkov o fungovaní súčasných médií tiež vyplýva, že fungovanie ideálneho konceptu „voľného trhu myšlienok“, na ktorom by jednotlivé myšlienky mali navzájom súťažiť, kde by sa malo jasne ukázať, čo je pravda a čo je lož, a kde by ľudia mali jasne rozoznať pravdu od lži a pravda by mala nakoniec „zvíťaziť“, je v dôsledku pôsobenia algoritmov sociálnych sietí a veľkej rýchlosti šírenia nepravdivých informácií na sociálnych sieťach tiež spochybnené. Z nových poznatkov o utváraní názorov tiež vyplýva, že pri utváraní názorov má veľký vplyv tzv. konfirmačné skreslenie (tzv. confirmation bias), čo znamená, že ľudia majú prirodzenú tendenciu vyhľadávať tie informácie, ktoré im potvrdzujú ich už vopred vytvorený postoj a predsudok, a majú tendenciu sa vyhýbať informáciám, ktoré by spochybňovali ich názore a postoje, aj keby tieto informácie boli pravdivé.^[1] V situácii, v ktorej pôsobia vyššie uvedené mechanizmy, má preto stále veľký význam dbať na to, aby bola objektívnosť, nestrannosť a vyváženosť zabezpečená v každom programe aktuálnej publicistiky. Zároveň je potrebné uviesť, že uvedený nález sa týkal posudzovania objektívnosti a vyváženosti spravodajského programu – konkrétne špecifického formátu veľmi krátkych niekoľkosekundových správ v rozsahu niekoľkých viet (tzv. flashových správ), a preto závery tohto nálezu nemôžu byť úplne automaticky vzťahované a aplikované aj na diskusné programy aktuálnej publicistiky. Pri tzv. flashovej správe možno zohľadniť krátkosť spravodajského príspevku, do ktorého z jeho povahy nemožno zahrnúť stanoviská všetkých dotknutých strán alebo všetkých strán sporu, avšak v prípade predmetného diskusného programu aktuálnej publicistiky o takýto špecifický prípad nešlo.

V tejto súvislosti účastník konania ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že témam, na ktoré Rada poukázala v oznámení o začatí správneho konania, sa venoval nielen v posudzovanom programe, ale aj na všetkých svojich programových službách, tak rozhlasových ako aj televíznych, v rámci svojich spravodajských programov, ale aj programov aktuálnej publicistiky.

Zo samotného znenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. vyplýva, že zákonná povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť sa viaže na spravodajské programy a programy aktuálnej publicistiky ako na jednotlivé obsahové celky, ktoré sú recipientovi sprostredkované v rámci vysielania. Z uvedeného vyplýva, že požiadavka objektívnosti a nestrannosti sa spravidla musí naplniť už v rámci konkrétneho programu, ktorý divák sleduje, a nie až dodatočne v rámci celej programovej služby alebo prostredníctvom iných, časovo a obsahovo neurčito nadväzujúcich vysielaní.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 264/2022 Z. z.:

„(1) Program je

a) zvukový komunikát tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo

b) audiovizuálny komunikát, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.“

V zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda **potrebné zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť v rámci každého programu, a teda v rámci každého uzavretého celku a nie iba v rámci celej programovej služby.**

Ak by mala byť teda pre posúdenie splnenia požiadavky objektivnosti a nestrannosti konkrétneho programu relevantná už samotná skutočnosť, že konkrétna téma je opakovane spracúvaná a vysielaná v rámci programu alebo v rámci všetkých programov vysielaných programovou službou, **znamenaloby to faktické popretie povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť (a teda aj vyváženosť) konkrétnych spravodajských programov alebo programov aktuálnej publicistiky.** Možno však tiež podotknúť, že v praxi sa môže vyskytnúť osobitná situácia, kedy ide o aktuálne informácie o veľmi významnej téme alebo udalosti, kde aktualizčný moment a časový aspekt zohráva významnú úlohu (napr. keď sa takéto veľmi významné udalosti vyvíjajú veľmi rýchlo a nie je možné okamžite získať stanovisko druhej strany). Za takýchto okolností možno výnimočne akceptovať, ak je stanovisko druhej strany odvysielané v inom neskoršom programe, za predpokladu, že divákovi je oznámené, v ktorom konkrétnom programe bude toto stanovisko následne prezentované. Pri odvysielaní posudzovaného programu však tieto špeciálne okolnosti nenastali.

Účastník konania ďalej namietal, že z oznámenia o začatí správneho konania nie je zrejmé, aký legitímny cieľ podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR má v posudzovanom prípade odôvodňovať obmedzenie slobody prejavu vysielateľa, pričom má za to, že odvysielaním predmetného programu nedošlo ku kolízii so žiadnym konkrétnym verejným záujmom odôvodňujúcim zásah Rady.

K tomuto vyjadreniu účastníka konania možno uviesť, že podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné obmedziť slobodu prejavu aj v prípade, ak „*ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných*“. V zmysle nižšie citovaných rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva *NIT S.R.L. v. Moldavsko*, *ATV Zrt v. Maďarsko* a *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo*, opatrenia obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezáužaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch sledujú legitímny cieľ „*ochrany práv iných*“. Na základe toho možno konštatovať, že Rada pri zabezpečovaní objektivnosti a nestrannosti programov sleduje legitímny ústavný cieľ „*ochrany práv iných*“.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené východiská a závery možno konštatovať, že účastník konania odvysielaním programu *Klub komunálnej politiky* na programovej službe Rádio Regina Východ dňa 29. 10. 2025 o 15:00 hod. porušil povinnosť zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

K aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu:

K posúdeniu ústavnosti obmedzenia slobody prejavu vysielateľa a k aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu možno uviesť, že sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy SR, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR „*Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.*“. Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy SR „*Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoľovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.*“.

Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR v čl. 26 ods. 4 ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií, a to nasledovne: „*Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide*

o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“. V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Z toho vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie slobody prejavu musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),
- sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimacy), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality).

Ústava SR za legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu považuje ochranu **práv a slobôd iných**, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a vytvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci spravodajského programu a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou vytvoriť si na predmetnú tému alebo kauzu vlastný názor. Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda naplnená.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru *„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.“* Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: *„Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo **práv iných**, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.“*

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že je legitímne obmedziť slobodu prejavu aj pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Ako už bolo uvedené vyššie, Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole*

a iní v. *Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu „štát musí byť konečným garantom plurality“. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine“. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že „ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu..., „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“. Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.“.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov“, pričom „cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1“ Dohovoru a zásah tiež „zodpovedal legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezaújaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných““. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „zodpovedá legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru.

Požiadavku proporcionality je potrebné zohľadniť pri výklade a aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade a pri rozhodovaní, či existujúci skutkový stav možno subsumovať pod konkrétne zákonné ustanovenie, a taktiež pri ukladaní sankcie. V súlade s požiadavkou proporcionality je teda potrebné ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a ďalšie ustanovenia zákona vykladať takým spôsobom, aby to bolo v súlade s ústavným právom na slobodu prejavu a ústavnými podmienkami jeho obmedzenia.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky, sledujúc legitímny cieľ - ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaná o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach.

Zohľadniac celkové spracovanie a obsah predmetného programu a skutočnosť, že povinnosť odvysielania stanoviska oboch strán sporu o otázke verejného záujmu nepredstavuje neprimeraný zásah do tvorby a vysielania programu aktuálnej publicistiky a vzhľadom na povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný. Sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. – upozornenie na porušenie zákona – je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií, ktoré je z ústavného hľadiska proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných a ochranu verejného poriadku.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 264/2022 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

ZÁVER:

S poukazom na uvedené skutočnosti, Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.